

Ruslarla Japonlar beş gündür çarpışıyorlar

Sovyetler 30 tank ve ağır topların iştirakile tekrar taarruza geçtiler harb şiddetle devam ediyor

Japon askerleri siperlerde

Sovyetlerin gönderdikleri yeni kuvvetler de harekâta iştirak ettiler

Rusya ile Japonya arasındaki silâhlı münakaşanın dünkü vaziyeti bize yüz-
züh getirmekten uzaktı. Fakat, gelen ufak tefek haberlerden anlaşıldığına göre, şu dakikada Rusya ile Japonya (Devamı 11 inci sayfada)

Yunanistanda Metaksas devrinin üçüncü yılı

Türkiyenin sadık bir dostu olan General Metaksas, hangi taraftan bakılırsa, iki sene içinde en çok iş görmüş, en mes'ud neticeler almış kuvvetli bir devlet adamı olarak tezahür eder

Bugünlerde Yunanistan, Başvekil Ge-
neral Metaksas devrinin ikinci yıldönü-
münü tes'ld etmeğe hazırlanıyor. Filha-
kika, bundan iki sene evvel ağustosun
dördünde devlet idaresini eline alan Yu-
(Devamı 2 nci sayfada «Hergün» sütununda)

Hapishanenin tarihî kıymeti olmadığı anlaşıldı

Komisyon dün tedkikat yaparken

Yerinde adliye sarayı yapılacağı için rihi kıymeti olup olmadığını tedkik et-
yılmak istenen hapishane binasının ta- (Devamı 11 inci sayfada)

İki Çek tayyaresi Alman toprakları üzerinde uçtu

Viyana, 3 (Hususî) — İki Çekoslovak askeri tayyaresi, bugün tekrar Alman-
(Devamı 11 inci sayfada)

Erzurumda tutulan kalpazanlar

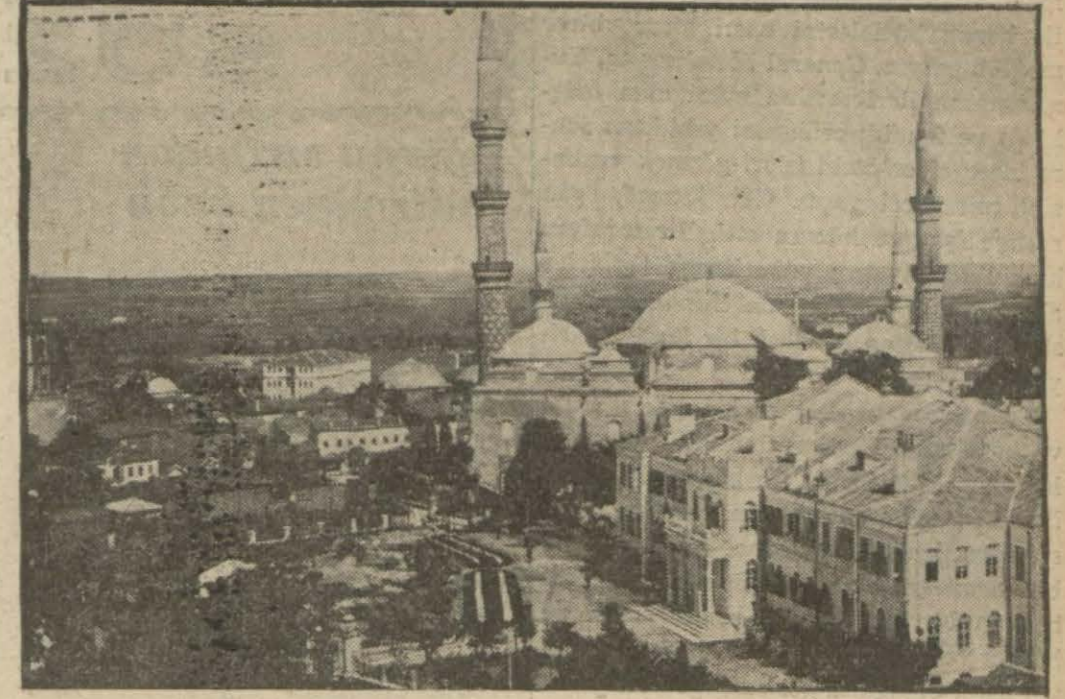
Kumpanyayı kuranlar ve bastıkları kalp paralarından bir kısmı (Yazısı 3 üncü sayfada)

15 inci yıl madalyası

C. H. P. Genel Sekreterliğinden: Cumhuriyetin 15. inci yıldönümü hatırası olarak, bir tarafında Büyük Önderimiz Atatürk'ün kabartma bir resimleri ile Altı ok, diğer tarafında Cumhuriyetin 15. inci yılını tesbit eden yazı bulunmak üzere Partimizce bir madalya yaptırılacaktır. San'at-kârlarımızın, açtığımız bu müsabakaya iştirakleri ve hazırlayacakları nümuneleri Ağustosun onuna kadar C. H. P. Genel Sekreterliğine göndermeleri rica olunur.

Selânik itilâfının mes'ud neticesi Edirne kahraman Orduya kavuşuyor Dün Edirne'de büyük tezahürat yapıldı

Halkevinde yapılan toplantıda vali Edirnenin gayri askerî vaziyetten kurtulduğunu resmen tebşir etti

Tarihî Edirne den bir görünüş

Edirne, 3 (Hususî) — Balkan Antan- zalanın itilâfından sonra beş dev-
ti devletlerle Bulgaristan arasında im- (Devamı 2 inci sayfada)

Silâhlanma yarışında umumî mütareke

Hitler İngiltereye yeni tekliflerde bulunack

Almanya hava anlaşması yapıldığı takdirde hakikî hava kuvvetini İngiltereye bildirecekmiş

Hitlerin hususî yaveri Wiedemann'ın zetesini bir hava anlaşması hakkındaki tek-
Londradaki teşebbüsleri etrafında İngi- lif etrafında şu malûmatı vermektedir:
liz gazeteleri hergün yeni tafsîlât ver- «Hitlerin ilkönce İngiltere, sonra da
mekte idirler. Bu meyanda The People ga- (Devamı 2 nci sayfada)

MESELELER

İstanbul niçin meyva yiyemiyor?

Kabzımallar ikiye ayrıldılar, bir kısmı manavların ihtikâr yaptıklarını tasdik ederlerken diğer kısmı bunlara hak veriyor ve "30 kuruşa aldıkları meyveyi 60 dan aşağı satamazlar (!) ,, diyorlar

Bir manav dükkanının fakir halk için fiatça mücevher mağazasından farksız olan camelân

Manavların ihtikârî yüzünden kabzi- satamadıklarını, bir kısmını hattâ denize
malların ellerine gelen malları kolaylık (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Yunanistanda Metaksas Devrinin üçüncü yılı

Yazan: Muhittin Birgen
(Baştarafı 1 inci sayfada)

aan başvekili, bugün arkasında muvaffakiyetle dolu iki siyaset senesi bırakmış bulunacaktır.

Geçen iki seneyi Yunanistan için mes'ud bir devir olarak saymamız için pek çok sebepler vardır. Cesur eyle, bu komşu ve müttefik memleketin siyaset makinesinin manivelâlarına yapıştığı gün, ilk iş olarak Yunanistanı bir politikacı panayırı halinden kurtarmaya karar verdiği zaman, Metaksasın muvaffakiyetinden şüphe edenler pek çoktu. Fakat, kısa bir zamanda gördük ki Yunan başvekili memleketi, zaman zaman hâd şekiller gösteren bu müzmin hastalıklardan kolaylıkla kurtardı ve ilk büyük hizmetini yapmış oldu.

Müzmin bir hastalığı böyle radikal bir usul ile kökünden kazdıktan sonra görülecek diğer işlere birer birer hücum etmek kolaylaşmıştı. Kuvvetli bir taarruzla düşman cebhesini yaran bir kumandan, arkasından kuvvetli bir takib ile hasım kütlelerini nasıl birer birer mağlûb ederse, General Metaksas ta, Yunanistanın ilerlemesine mâni olan müşkülât ve fenalık cebhesini yıktıktan sonra birer birer öteki işleri görmek vazifesini çok güzel yaptı. Gâh iktisad, gâh maliye işlerine hücum etti. Bir taraftan halk iktisadiyatını yükseltecek tedbirler alırken öbür taraftan da Yunan maliyesini yeni baştan kuracak bir faaliyete ri-yaset ediyordu.

Bu sahada yaptığı şeyler çok mühim ve büyüktür. Bunları burada saymaya imkân yoktur. Fakat, şu kadar söyleyebiliriz ki bugün Yunanistan, çalışan, istih-sal eden, kazanan ve rahat rahat yaşayan bir memleket olmuştur. Son isyan tecrübesinin bir gün içinde sönüvermesi de halkın yeni rejime karşı ne kadar yürekten bağlı olduğunu göstermeğe kâfi geldi.

★

Fakat, General Metaksas sade Yunanistanın dahili işleri bakımından yüksek bir kudret göstermiş değildir. Kendisini, geniş kafalı, derin görüşlü ve uzun hesablı devlet adamlarından biri seviyesine yükselten faaliyetini, asıl Yunanistanın haricî siyasetinde ve enternasyonal vaziyetinde tahakkuk ettirdiği yeniliklerde görebiliriz. Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluğu derinleştiren, ittifakı bir adım daha öteye götüren siyasette Yunan başvekilinin büyük rolü vardır. Bundan dolayı, Yunanistanı Türkiyeye doğru bir adım daha yaklaşmaya sevkeden ve Türkiye'nin bu yaklaşma meyilini çok güzel anlayan General Metaksas, Türkiye bakımından bilhassa sevilen ve takdir edilen bir şahsiyet olmuştur. Türk inkılabına ve Türk kudretine Türkler kadar inanan Generali biz Türkler hususi bir duygu ile sevssek ve takdir etssek elbet haklı oluruz.

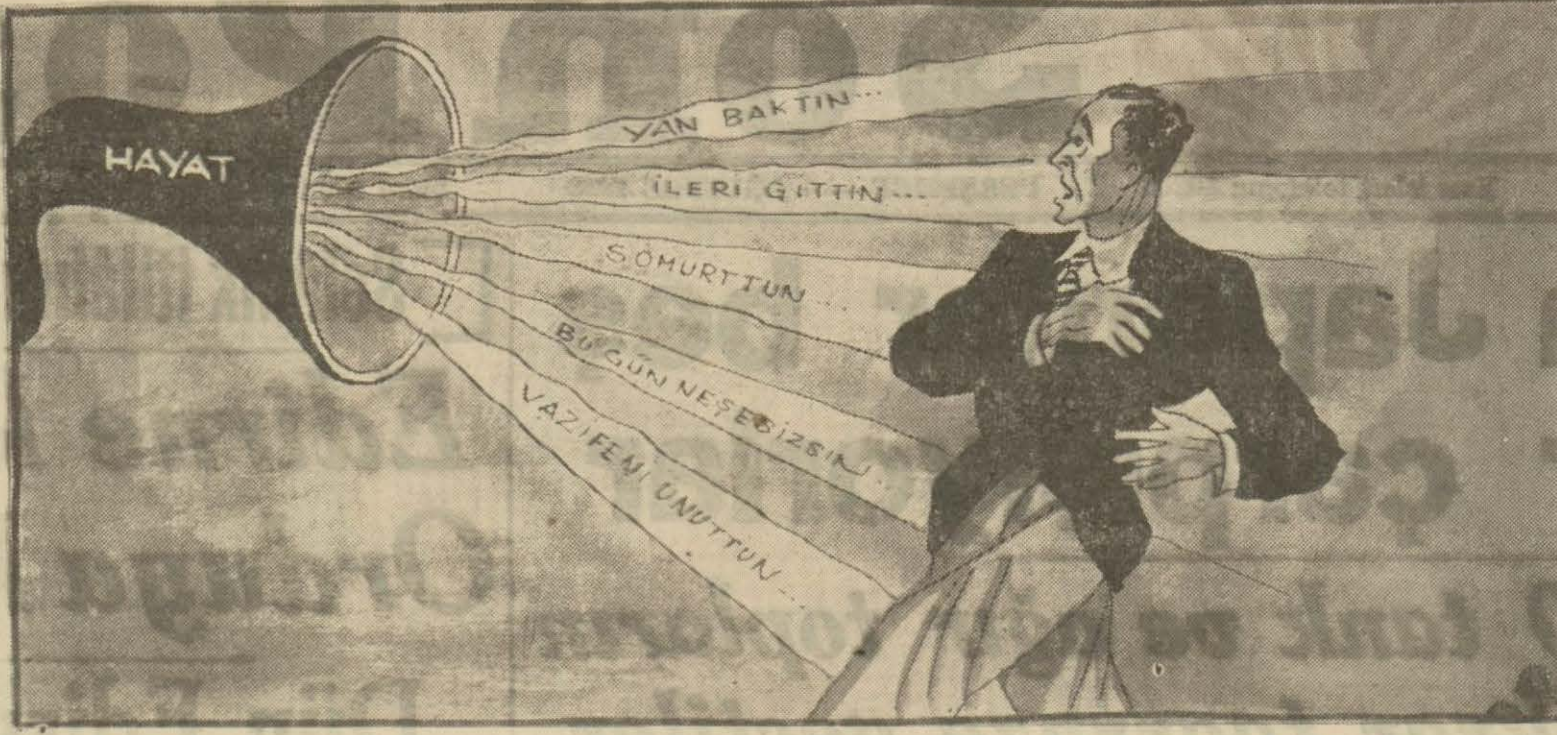
Ancak, onda takdir ettiğimiz güzel görüşlülükler sade bu noktaya münhasır değildir. Balkan Antantına Bulgaristanı da dost yapan vesikayı Yunan başvekili imzaladı. Vakiâ, o imzadaki sıfatı Balkan Antantının mümessili olmaktan ibaretse de biz pek iyi biliriz ki General Metaksasın yüksek görüşü olmasaydı Yunanistan ile Bulgaristan arasında daima münakaşa mevzuu olabilecek meseleleri bertaraf etmek kolay bir iş değildi. Metaksas bu müşkül işi de halleden bir devlet adamı oldu.

★

Şu halde General Metaksas, hangi taraftan bakılsa, iki sene içinde en çok iş görmüş, en mes'ud neticeler almış, kuvvetli bir devlet adamı olarak tezahür eder. Yunan milletine dahili sulh verdi; ona geniş iş sahaları açtı; Yunan devletini zâftan kurtardı ve her sahada kuvvetlendirdi. Yunanistanın haricîteki dostluklarını mütemadiyen tahkim ettikten sonra Bulgaristanla son yapılan anlaşmanın da, Yunanistan tarafından, en esaslı hazırlayıcısı oldu. Her tarafa sulh, dostluk, sadakat, iş ve refah götürmüş olan bir adam, iki senelik bir emekten sonra kendisini ne kadar mes'ud hissetmeğe hak kazanırsa Türkiye'nin sadık bir dostu olan Metaksas ta kendisini o kadar mes'ud sayabilir.

Resimli Makale:

Hayatı bilmiyenler...

Bazı adamlar vardır ki seriütteesür olmanın son derecesine varmışlardır. Muhatablarında küçük bir asabiyet mi gördüler, karşındakinden mübhem bir kelime mi işittiler, derhal almırlar, istedikleri o dakikada hemen olmadı mı yeise düşerler, bir hiç için hayatı kendilerine zehir ederler. Bu gibi adamlar hayatı anlamamış, yaşlarına rağmen çocuk kalmış olanlardır.

Hayat her şeyin üstündedir ve insanın vazifesi onun her dakikasını kendisine zehir etmek değil, kıymetini bilerek, lezzetini tadarak yaşamaktır. Bu takdirde yapacağınız şeyi her hâdiseyi suitesir değil, hüsnü tefsir etmek, kendinizi fazla, lüzumsuz tesirlere karşı iyi bir zırhla kaplamaktır. Yaşamak, mes'ud olmak, zevk duymak ancak bununla kaimdir.

SÖZ ARASINDA

Oğlunu sırtından İndirmiyen baba

Balık meraklısı bir İngiliz, balığa düşkün olduğu kadar da oğluna düşkündür. Her yere onunla gider. Balığa çıktığı günlerde bile, hususi surette yaptırdığı sepete oğlunu yerleştirir ve onu sırtından ayırmas.

Makdonaldın eşyaları satıldı

Sabık İngiliz başvekili Makdonaldın okuduğu kitaplara, seyahatlerinde yanında taşıdığı küçük kitadaki eserler, müzayede ile satılmıştır. 70 istif halinde satılan bu kitaplardan, en fazla para getiren 38 cildlik iktisadî mecmua külliya-tıdır. Bunlar 22 İngiliz lirasına kadar artırılmıştır.

Amerikada işsizler artıyor!

Amerikada neşredilen bir istatistiğe göre bütün Amerikada haziran ayında işsizlerin mikdarı 10,981,000 i bulunmuştur. Mayıs'ta, bu mikdar 11,367,000 idi. 1937 haziranında ise Amerikada 6,065,000 işsiz vardı.

ken kendisine ve onun etrafında toplanmış olan dost ve müttefik millete daha pek çok muvaffakiyetler ve saadetli istikballer temenni ederiz.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
Birdenbire duymuş olsaydın

Hükümdarın biri, karısı çok haris olan vezirine bir ev hediye etmişti. Vezir karısının yanına gelince:
— Kakakarıcığım, hühükümdar bababana bibibir ev hehedidiye etti. Dedi.
Kadın kocasının kekeme olmadığını biliyordu. Şaşırda:
— Neye birdenbire söylemedin de böyle kekelkiye kekelkiye lâfı uzattın! Vezir karısının yüzüne baktı:
— Mal mülkü çok sevdiğini bilirim de, dedi, birdenbire duymuş olsaydın belki yüreğine inerdi.

Çalışmağa mecbur Kadınlara birkaç Nasihat

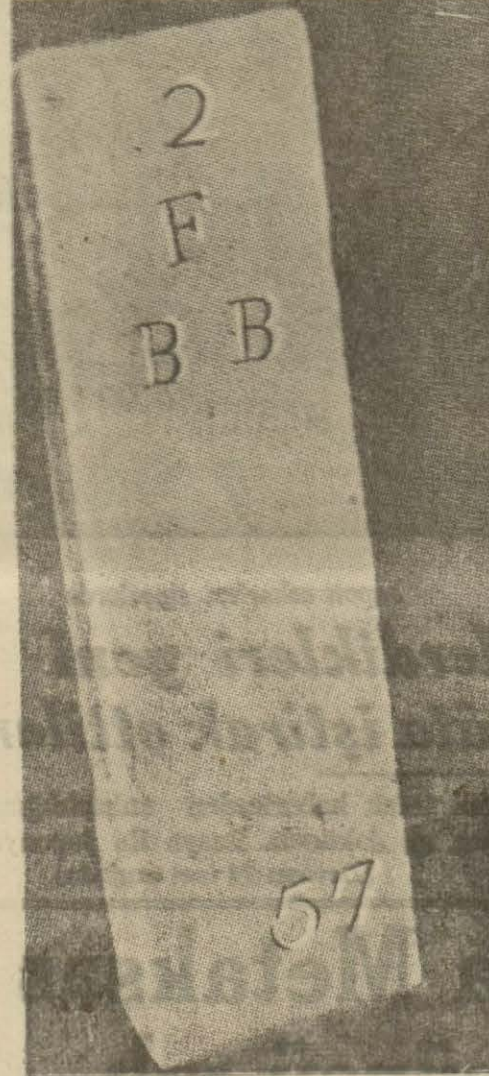
Bir İngiliz gazetesi çalışmaya mecbur kadınlara şu nasihatleri veriyor:
«Bir yerde bir iş arıyorsanız, bu - nun için de baş vurduğunuz bir müessesenin bekleme odasında, patronun sizi çağırmasını beklerken:

- 1 — Asla sigara içmeyiniz, hoş kaçmaz. Ayaklarınızı filân oynamayınız, uslu uslu oturunuz; ve angaje edilmeniz muhtemel olan müessese patronuna veya müdürüne söyleyeceğiniz sözleri düşününüz.
- 2 — Bekleme odasında makyajınızı tazelemeyiniz. Müstakbel şefiniz içeri girip sizi bu halde görebilir.
- 3 — Müstakbel şefinizin karşısına geçip civceler yapmayınız, gözünüzün altından bakmayınız. İyi bir tesir yapmaz.
- 4 — Tavsiye, referans mektuplarını çantanızda uzun müddet aramayınız. Onları ayrı bir paket halinde saklayınız.
- 5 — Müstakbel âmirinizin yanına gayet sade bir tuvaletle gidiniz. Şıklığa özenmeyiniz. Düğüne değil, çalışmaya gittiğinizi unutmayınız.

Denizcilikten havacılığa

50 senedir Çin denizlerinde türlü türlü maceralar geçiren 71 yaşlarındaki İngiliz kaptanlarından biri, denizcilikten istifa ederek Londraya gelmiştir. Karaya ayak basar basmaz, doğru tayyare mektebine giderek, pilotluğa yazılmıştır. Yarı kında pilotluk diplomasını alacağını ummaktadır.

139 sene evvel batan bir Vapur altın çıkarılıyor

undan 139 sene evvel Terschelling Frisi adası önlerinde batan Lutin vapurunda araştırmalar yapan Karimata tahlisiye vapuru, gemile birlikte batmış olan altınları bulmaya muvaffak olmuştur. Resimde gördüğünüz külçenin değeri 840 İngiliz lirasıdır. Batan vapurda 1,250,000 İngiliz liralık altın bulunduğu tahmin olunmaktadır.

Çıkacak harbin mes'ulü

Amerikalılar istatistiklere pek meraklıdır. Her şeyden bir istatistik çıkarmağa uğraşırlar. Bu kabilden olarak Birleşik Amerika hükümetleri enstitülerinden birisi 100 bin Amerikalıya aşağıdaki suali sormuştur:
«Eğer bir muharebe çıkarsa hangi millet bundan mes'ul olacaktır?»
Cevap verenlerden yüzde 30 u bu mes'uliyeti Almanyaya, yüzde 27 si İtalyaya, yüzde 19 u Japonyaya, yüzde 11 i Rusyaya, yüzde 5 i İspanyaya, yüzde 3 ü Çine, yüzde 2 si İngiltereye, ve yüzde 3 ü de muhtelif milletlere atfetmişlerdir.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadı

Selânik itilâfının mes'ud neticesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

let arasında tesbit ve kabul edilen esaslara göre Lozanda imza edilen Trakya hududuna dair mukavelename artık tarihe karışmış bulunmaktadır. Bu suretle Edirnenin de içinde bulunduğu mntaka gayri askerî vaziyetten kurtulmuştur.

haber şehrimizde çok büyük bir sevinç uyandırmıştır. Binlerce Edirneli Halkevinde toplanmış ve kahraman orduya kavuşmak müjdesinin sevinci içinde tezahürat yapmıştır. Bu toplantıda vali Niyazi Mergen kürsüye gelerek Edirnenin gayri askerî vaziyetten kurtulduğu haberini resmen tebşir etmiş, Halkevi kapılarına kadar dolan halk: «Yaşasın Atatürk!» sesleri arasında valinin sözlerini alkışlamışlardır.

Bunu müteakib kürsüye gelen ortak mektep müdürü İhsan Aytekin demiştir ki:

«— Şimdi size verilen haber, sizden daha evvel ağızdan ağıza, kulaktan kulaka katre katre içe sindirilmişdir. Bu haber, büyük kurtuluşları hatırlatan, büyük başarıları tamamlayan bir ektir.»

Bundan sonra Edirne lisesi müdür muavini Fahri de söz alarak aynı mevzu üzerinde kuvvetli bir hitabede bulunmuş, halkın: «Yaşasın Atatürk, yaşasın ordu!» avazeleri arasında toplantıya nihayet verilmiştir.

Bu arada Atatürke ve yüksek makamlara telgrafla halkın sevinci ve tâzimleri bildirilmiştir.

Silâhlanma yarışında umumî mütareke

(Baştarafı 1 inci sayfada)

diğer devletlerle İngiliz - Alman bahri anlaşmasına müşâbih bir hava anlaşması müzakeresine hazırlandığı bildirilmiştir. Bu anlaşma, bu suretle iki devletin nisbî hava kuvvetlerini aynı ölçüde tutmaya, inşa edilecek olan tayyarelerin sür'at ve cesametini tahdide matuf olacaktır.

Anlaşma, aynı zamanda hava harbinin hududlarını tayin edecek, harb mntakalarını ayırarak ve imkân dahilinde hava bombardımanlarının sırf askerî mahiyette olmasını temin edecektir.

Hitler, bundan maada, Mussolini'ye de aynı şartlar dahilinde İngiltere ile bir anlaşma yapmaya ikna edecektir. Bu anlaşma, Rusyadan maada diğer Avrupa devletleriyle yapılacak muahedelerin başlangıcı teşkil edecektir.

Bir hava muahedesini fikri kabul edildiği takdirde, Hitler ilk defa olarak Almanyanın hakiki hava kuvvetini ifşa edecek, verdiği rakamların doğruluğunu tahkik edecek olan bir İngiliz heyetine veya İngiliz devleti tarafından kabul oluncak başka bir heyete azami kolaylık gösterecektir.

Wiedemann'ın şu tekliflerde de bulunması ihtimali vardır:

- 1 — Silâhlanma yarışında umumî mütareke.
- 2 — Almanyanın Avrupanın iktisadî hayatına dönüşü, ticarî tahdidatın kaldırılması.
- 3 — İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya arasında ademi tecavüz paktı akdii.

Maarif vekili Silivriye gitti

Maarif müdürü Tevfik Kut, yanında Maarif Vekâleti umumî müfettişlerinden Necmeddin ve ilk tedrisat müfettişlerinden birkaçı olduğu halde bu sabah Silivriye gitmiştir. Tevfik Kut Silivri kazasının mekteb vaziyetini tesbit edecek, bu teddikler diğer kazalara da tesmil olunacaktır.

200 muallim bugün Edirneye gidecek

İki yüz İstanbul mualliminden mürekkep bir heyet, başlarında müfettiş Nureddin olduğu halde, bugün Edirneye hareket edeceklerdir. Heyet, üç gün devam edecek olan seyahatinde Edirne ve diğer bazı Trakya şehirlerini

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İpek kadın çorablarının standardizasyonunu temin etmek maksadile bir nizamname yapılmıştı, eksiklikleri görülmüş olacak ki bazı maddeleri değiştirildi, şimdi yeni şekli ile tabik mevkiiine girecektir. Verilen tafsilâta bakacak olursanız artık kadın çorablarını üzerlerindeki damga sayesinde hakiki ipekten yapıp yapılmadığını anladıktan başka, burun ve ökçe kısımları çift kat olacağı için sağlamlığından da emin

olacağız demektir, fakat bizim bildiğimize göre kadınları şikâyete sevkeden sebep çorabların bir hayli zaman kullanıldıktan sonra erkek çorablarında olduğu gibi burun ve ökçe tarafından delinmesi değil, tek defa kullanılıştaki ipliklerinin kaçarak geyilemeyecek hale gelişi. Bunun içindir ki biz yeni nizamnamenin sonra da şikâyetlerin kesileceğine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Japonya Çine yeniden sulh teklifinde bulundu

Japonyada altınlar toplanmaya başlandı. İmparator altından mamul 70 parça eşyayı satılığa çıkardı

Hongkong 3 (A.A.) — Burada söylenildiğine göre Japonya Çin hükümetine muhasemata nihayet vermek üzere ileri sürdüğü yeni şartları bildirmiştir. Bunlar şimdi Hankeu'da tedkik edilmektedir. Bu şartlar pek ağır olmakla beraber bundan evvelki şartlara nisbetle pek hafif addedilebilir.

Tokyo 3 (A.A.) — Kükümetin, halka

hitaben malik oldukları altınları memleket için vermeleri hakkındaki talebine cevap vermek ve bir misal teşkil etmek üzere, imparator, aile koleksiyonları arasından ayrılmış altından mamul 70 parça eşyayı satılığa çıkarmıştır. Bu altınları, Japon milli bankası satın almıştır. Bu eşya, iki sene sonra yeniden parası iade olunarak satın alınabilecektir.

Nevyork dünya sergisi için hazırlıklar

Sergideki pavyonumuzun dahili dekorasyonu için açılan müsabakanın neticeleri bugünlerde anlaşılacak

Ankara, 3 (Hususi) — 1939 Nevyork dünya sergisi hazırlıklarına devam edilmektedir. Bu arada Maarif Müsteşarı Rıdvan Nafizin riyasetinde bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon Nevyork sergisinde bilhassa münevver ziyaretçileri alâkadar edecek neşriyat ve propaganda malzemesinin hazırlıklarıyla meşgul olmaktadır.

Diğer taraftan sergideki resmi pavyonumuzun dahili dekorasyonu için san'at-kârlarımız arasında açılan müsabakanın neticeleri bugünlerde anlaşılacaktır. Öğrendiğimize göre müsabakaya elli, altmış kadar proje gönderilmiştir. Projeler arasında bir ekip tarafından müştereken hazırlanmış olanlar da vardır. Bundan başka dış memleketlerden de eserler gönderilmiştir.

Almanya ve İtalyada Yahudiler aleyhine yeni kararlar verildi

Roma, 3 (Hususi) — Bugün neşredilen bir emirname mucibince, önümüzdeki ders yılından itibaren ecnebi tâbiyetinde bulunan Yahudi talebeler İtalyan üniversitelerine kabul edilmiye ceklerdir.

Diğer taraftan Almanyada da, Eylül'den itibaren Yahudi doktorlar Ariyen ırkına mensub hasta tedavi etmeyeceklerdir. Bazı mütehassıs doktorlar, muvakkat bir müddet için bu takyiddattan serbest kalacaklardır.

Macar Nasyonal Sosyalistleri Birleştiler

Budapeşte 3 (A.A.) — En mühim iki nasyonal sosyalist partisi birleşmiştir. Bunlar Kont Festetiç'in Macar nasyonal sosyalist partisi ile şimdi mahbus bulunan Zalasi'nin «Macar hareketi» isimli Macar Nazi partisidir.

Zalasi partisinin reisi mebus Hubat şimdi «Macar nasyonal - sosyalist partisi», «Macar hareketi» ismini almış olan yeni partinin reisi olmuştur. Bu partide resmen kaydolunan azanın miktarı 25.000 dir.

Fransız - İtalyan müzakereleri durdu

Paris, 3 (Hususi) — Dün Romadan gelmiş olan Fransız maslahatgüzarı Blondelin, Fransız - İtalyan müzakerelerine tekrar başlamak üzere herhangi yeni bir teklifi hâmil bulunmadığı anlaşılmuştur.

Paris hükümeti de yeni talimat vermek niyetinde değildir.

İngiliz Bahriye Nazırı Almanya'ya gidiyor

Londra 3 (Hususi) — Bahriye nazırı Dufkupper, birkaç gün kalmak üzere yarı Almanyanın Kiel şehrine gidecektir. Dufkupper, burada Alman deniz tezgâhlarını ziyaret edecektir.

Ispanyada Cumhuriyetçiler İlerliyorlar

Barselon 3 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şark cebhesinde cumhuriyetçiler Partilo de Guadalaviar ile 707, 1731, 1502 ve 1552 rakımlı tepeleri Griegos ve Duadalaviar ve Fuas de Albarracin kasabalarında zaptetmişler ve Rio Guadalaviar'ı geride bırakmışlardır.

Frankist tayyareleri Hospitalet ve Taragone'yi bombardıman etmişlerdir. Sivil ahalden birçok kişiler ölmüştür.

İncil içinde Eroin Kaçakçılığı

Kudüs, 3 (A.A.) — Kudüs zabıtası, geçende Paris'de yapılan bir tevkif neticesinde mevcudiyeti meydana çıkan beynelmilel bir uyuşturucu maddeler kumpanyasının izlerini keşfetmiştir. Polis Paris'de olduğu gibi Kudüs'de de kapların içinde birkaç milyon liralık eroin bulunan 81 İncil bulunmuştur.

Filistin Taksimi

Kudüs, 3 (A.A.) — Filistini taksim komisyonu dün mesaisini bitirmiş, bugün İngiltereye hareket etmiştir. Mesaisinin neticelerini sonbaharda neşredecektir.

Vekiller Ankaraya döndüler

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya ve Müdafai Milliye Vekili Kâzım Özalp, dün akşam ekspresle Ankaraya gitmişlerdir.

Başvekil Celâl Bayar ve diğer Vekillerin de bu akşam Ankaraya dönmeleri muhtemeldir.

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Maliye Vekili Fuad Ağrılı da istirahat etmek üzere Yalovaya gitmiştir.

Hurda demirler Hakkında Yeni kararlar

Ankara, 3 (Hususi) — Hurda demir ve benzeri ilk maddelerin ihracının yasak edilmesi hakkındaki kanunun birinci maddesine tevfiğin kalınığı 1,5 milimetreden ince olan çelik ve demir sac kırpanlarla tenek kırıntı ve döküntüleri müstesna olmak üzere memleket dahilindeki bilümm, demir, bakır, kurşun, kalay, tutsa, alüminyum, antimon ve nikel hurdaları bunların hurda halindeki halitalarının ve kullanılmıyacak bir hale gelmiş bilümm muharrik veya müteharrik vasıtaların ihracının yasak edilmesi ve evvelce muvakkat bir tedbir olarak ittihaz edilmiş olan 2/6317 sayılı kararnamenin mer'iyetten kaldırılması Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır.

Kadirli postane Binası yandı

Adana, 3 (Hususi) — Adanaya tâbi Kadirli kazası postanesi yandı. Yangın etrafında tahkikatta bulunmak üzere Adanadan müfettişler hareket etmiştir.

Radyo telgraf ücretleri tesbit edildi

Ankara, 3 (Hususi) — Radyo telgraf ücret tarifesi Heyeti Vekilece tasdik edildi. Tarife esaslarına göre gemi istasyonlarla kara merkezleri ve iki gemi istasyonu arasındaki radyo telgraflardan kelime başına alınacak ücret tesbit edilmiştir. Umumun menfaat ve selâmetine taallük eden radyo telgraflardan para alınmayacaktır.

Sırb patrikliği

Belgrad 3 (A.A.) — Peçdeki büyük kilisede patrik Gavrilonun Sırb patrikliği makamına oturması merasimi yapılmıştır. Merasimde kralın münessili general Kristiç ile birçok hükümet azası ve on bin kişilik büyük bir halk kalabalığı hazır bulunmuştur.

Erzurumda tutulan kalpazanlar

Erzurum, Ağustos — Erzurumda geniş miktarda iş yapan bir kalpazan şebekesinin yakalandığını telgraf haberi olarak vermiştim. Tahkikat ilerledikçe bu şebekenin çok şümüllü işler becermeğe kalktığı anlaşılmuştur. Yaptığım tahkikata göre şunları öğrenmiş bulunuyorum:

Trabzonun Falakansa köyünde ikamet eden iki ahab çavuşlar var. Birinin ismi Helim, diğerinin de Hafızdır. Hafız eski bir kalpazandır ve sabıkası da mevcuttur. Bunlar Bilâl ile Cemal isminde iki ortak daha buluyorlar ve birdenbire zengin olmağa karar veriyorlar. Madeni liraları taklid edecekler. Hakikaten taklid de ediyorlar. Falakansa köyünde oturup bunları binlerle basıyorlar. Bu liralardan tanesi onlara yirmi kuruşa maloluyormuş.

Paraların hususiyeti

Kalp paralar hakiki liralara nazaran daha mat renkte ve sikletce de daha hafiftir, kenardaki turtular da muntazam değildir.

Bundan başka, parayı yere vurdunuz takdirde bir tenek sesi çıkmaktadır. Liralarda, yeni harflerle üstlerinde (bir lira) yazan çeşiddendir ki, bu nevi piyasada az bulunmaktadır.

Kalpazanlar paraları sarfediyorlar

Helim ile Hafız Falakansa köyünde tertibatı kuruyorlar. Paraları basıyorlar, basılan miktardan, bin liradan çok fazla olduğu zannediliyor. Bilâl ile Cemal, yollarına 500 lira alıp Erzuruma müteveccihen hareket ediyorlar. Hasan isminde bir diğeri de Erzincana doğru gidiyor. Başka şeriklerinin de İstanbula hareket ettikleri zannediliyor.

Erzuruma gelenler, burada Erzincan kapısında bakkallık eden Hasan, marangoz kalfası Mehmed, Hüseyin ve Hayati isimdeki adamlarla birleşiyorlar.

Paralardan, pek azı Erzurumda sürülebilmiştir. Şebeke 9 kişiliktir. Cemal ile, Bilâl Erzurumda umumhanede paraları sürmek isterken yakalanmışlardır.

Kalpazanlar hakkındaki tahkikat merakla takip edilmektedir.

İtalya askerî kuvvetlerini artırıyor

Roma 3 (A.A.) — İtalya, askerî kuvvetini daha ziyade takviye etmek niyetindedir. Bugün neşredilen şu tebliğ bu niyetini göstermektedir: B. Mussolininin riyasetinde maliye nazırı ile genel kurmaylar başkanlarının iştirakile yapılan müteaddid görüşmeler esnasında, İtalyan silahlı kuvvetlerinin kudretinin artırılması için ileride tatbik edilecek bir program hazırlanmıştır.

Üçüncü umumî müfettiş geliyor

Trabzon 3 (A.A.) — Üçüncü Umumî Müfettiş Tahsin Uzer, bugün, Güneysu vapuru ile İstanbula hareket etmiş ve kalabalık bir teşyici kafesi tarafından uğurlanmıştır.

Dün gece bir kaza oldu

Dün gece Harbiyede bir kaza olmuş, Hariciye Vekâleti Kalemi Mahsus Müdürlü Refik Âmirin bindiği otomobil bir tramvayla çarpışmıştır.

Müsademenin şiddetinden otomobil ehemmiyetli surette hasara uğramış ve bay Refik Âmir hafifce yaralanmıştır.

Fakat sıhatinde endişe edilecek bir şey yoktur. Geçmiş olsun.

Sabahtan Sabaha:

Hatayda seçim faaliyeti

Meb'us namzedleri yakında ilân edilecek

Adana, 3 (Hususi) — Bugün Hatayda ikinci müntehibliklere namzedlerin konmasına başlanmıştır. Namzedler işi ağustosun sekizine kadar devam edecektir.

Seçim komisyonu, dokuzdan on bire, ve on yediden on sekize kadar hergün delegelik binasında toplanmaktadır.

Hatay Halk Partisi de meb'us namzedlerini bugünlerde ilân edecektir. Alevi, Ermeni, Arab, Rum ortodoks cemaatleri de namzedlerini göstereceklerdir.

Matbuat şefliği

Adana, 3 (Hususi) — Hatay Halk Partisi bir matbuat şefliği ihdas etmiştir. Matbuat şefliğine Ahmed Faik Türkmen getirilmiştir.

«Kemalist Hatay»

Adana, 3 (Hususi) — İskenderunda (Kemalist Hatay) isimli bir gazete intişar etmektedir.

Cevad Açıkalın ve Kolonel Kolenin beyanatları

Antakya, 3 — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Fevkalâde murahhasımız orta elçi Cevad Açıkalın ile Delege Kolonel Kole bugün saat 13 de beni kabul ettiler. Kayıd neticesinden memnun ve neşeli görünüyorlardı.

Evvelâ Cevad Açıkalın söze başladı: Elde edilen netice, dedi, iki hükümet arasındaki halisane teşriki mesainin semeresidir. Bu netice, samimi bir şekilde ve bilhassa iyi niyetle olan teşriki mesailerin neler yapabileceğini isbat etmektedir. Bu kadar güzel âlametlerle başlıyan ve ilk merhalesi iyi bir netice ile tamamlanan seçimin aynı surette devam etmesi tabiidir. Seçim ameliyesi tam bir sükûnet ve dikkate değer bir intizam içinde cereyan etmiştir.

Bugün ikinci müntehibliklerin namzedliklerini kabule başladık.

Delege Kolonel Kole, şunları ilâve etti:

Aynı halisane teşriki mesai bundan böyle de devam edecek ve her sahada aynı güzel neticeyi verecektir.

Bugün ikinci müntehibliklerin namzedliklerini kabule başladık.

Delege Kolonel Kole, şunları ilâve etti:

Aynı halisane teşriki mesai bundan böyle de devam edecek ve her sahada aynı güzel neticeyi verecektir.

Babaeskili Çek Şeriye meydana okuyor

Bu sabah Babaeskili İbrahim pehlivan matbaamıza geldi. Bugünkü gazetelerin birinde Çek Şerinin Türk pehlivanlarına meydan okuduğunu gören genç pehlivanımız bu meydan okuyuş karşısında sabredemiyerek matbaamıza kadar geldiğini söyledikten sonra:

«Çek Şeri Tekirdağlı Hüseyin pehlivanla ve diğer Türk pehlivanlarıyla gürüşmek istediğini söylüyor. Benim diyeceğim şudur ki Çekşeri Tekirdağlı ile tutuşmadan evvel diğer Türk pehlivanlarla boy ölçüşmeli ve onları yenmelidir ki, Hüseyin pehlivanla gürüşmeğe istihkak kazansın. Bu sebeble eğer Çek Şeri bu hafta Kara Ali ile yapacağı gürüşte onu yenerse istediği gün ve istediği yerde kendisiyle karşılaşmaya hazırım.

Bu onun bütün Türk pehlivanlarına karşı meydan okuyuşuna bir Türk pehlivanı olmak sifatiyle benim cevabımdır» demiştir.

Pratik fikir

Düşüncede samimi olmakla işde faydalı olmak arasında ne derin farklar oluyor. Bunun sebepleri olacak. Belki de etraflı düşünmemek ve pratik olamamak. Gazetelerde Denizbankın bir ilanı gözüme ilişti. İzmir panayırı mü-nasebetile mevcut seferlerden fazla bir de sür'at postası yapılabacağı haber veriliyor. İzmirli İstanbullulara tanıtmak için güzel bir fikir. Fakat birçok güzel fikirler gibi pratik değil. Şunun için pratik değil ki bu sür'at postası İstanbuldan perşembe günü öğle üzeri kalkıyor ve cuma günü akşamı dönüşüyor. Perşembe günü hafta arasının en faal günlerinden biridir. İşçi, memur, her sınıf halk vazifesinin başındadır. Denizyolları idaresi bu sür'at postasını cumartesi günü öğleyin yapsa ve İzmirden dönüşünü pazar günü akşamına bıraksın ne zıyan eder? Herkes hafta tatilini hem güzel bir vapur seyahati ile geçirir, hem de İzmir panayırını görmüş olur. Hattâ bu sür'at postası cuma günü daha erken hareket ettirilse ve Çanakkale gündüz geçilse daha nefis olur. Düşünce basit görünür, fakat ne kadar pratiktir.

Bürhan Cahid

DEKORASYON

Mağazası için Mevsim Yoktur.
Her Ay En Modern Mallar Gelmektedir.
Beyoğlu İstiklâl caddesi

İzmir belediye reisi dün şehrimize geldi

Belediye reisi Atatürke ve Başvekile İzmirliilerin tazimlerini arz ederek kendilerini fuarı açmak üzere İzmirde davet edeceğini söyledi ve fuarı anlattı

İzmir belediye reisi Dr. Behçet Salih Uz, dün saat on altıda limanımıza gelen «İzmir» vapurule İzmirden şehrimize gelmiştir. Behçet Uz, vapurdaki kendisini karşılayarak görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Atatürke ve Başvekilimiz Celâl Bayara tazimlerini ve İzmirliilerin tazim ve bağlılıklarını arz ettikten sonra, İzmirliiler namına kendilerini İzmir fuarını açmak üzere İzmirde davet edeceğim. İstanbulda dört beş gün kadar kalarak fuar hazırlıkları hakkında alâkadarlarla temaslarda bulunacak ve tekrar İzmirde döneceğim.

İzmir enternasyonal fuarı hazırlıkları 10 ağustosta bitecektir. Bu yıl, fuarımız, her itibarla, iyi hazırlanmış ve kabili takdir bir halde meydana çıkacaktır. Fuarın kurulacağı saha olan Kültürpark, bütün Avrupadaki enternasyonal fuarların kuruldukları sahalardan ziyade sergi kurulmasına müsaidir. Gerek memleketimiz dahilinde, gerekse Türkiye haricinde yapılan geniş miqyastaki propaganda ile fuarımız her tarafa tanıtılmış olduğu için, bu sene sergiye ecnebi firma ve devletlerin iştiraki geçen senekinin iki mislidir. Sergi, pavyonları ve dekorasyonu itibarile de, geçen yıllardaki sergilerden çok mükemmeldir. Parkın mühim bir kısmı ikmal edildiği için, bu sene eğlenceler de daha fazladır. Birçok yenilikleri de ihtiva eden fuarı, ziyaret edecek yurddaşlarımızla diğer memleketlerden gelecek ziyaretçilerin çok beğeneceklerini ümid etmekteyiz. Gazino ve büyük antrede yapılan tesisat, her halde, merkezî Avrupadaki fuarlarda rastlanıyacak kadar güzel ve muntazamdır. Evkaf pavyonu, gerek stili, gerek ihtiva ettiği harikulâde eserler itibarile geçen senekinden çok mükemmeldir. Sümerbank, İş Bankası ve Etibank bu fuara vâsi tesisatla iştirak etmektedirler. Bu sene, sanayi müesseseleri de fuara daha ziyade iştirak etmişlerdir. 48 saatte haricte yapılarak derhal yerine konulan portatif pavyonlarla, icab ettiği

zaman, pavyon ihtiyaçları derhal tatmin edilmektedir. Hülâsa, İzmir enternasyonal fuarı, Türkiyenin medeniyet ve sanayi halindeki kudretini meydana koyacak ve bütün dünyaya anlatabilecek bir şekilde tertib ve tanzim edilmiştir.

Gerek memleketimiz dahilindeki, gerek Balkanlar ve Avrupadaki nakil vasıtalarının, vapurların, trenlerin, fuara esya ve ziyaretçi naklinde yüzde yetmiş kadar tenzilât yapmaları temin edilmiştir. Bu itibarla, ziyaretçi adedinin bu sene geçen senekinden çok fazla olacağı düşünülmüş, icab eden bütün tertibat alınmıştır. Bu sene fuara gelenlerden pansiyoner olarak kalacakların çok fazla olacağı, İzmirde evlerde yapılan pansiyon hazırlıklarından anlaşılacaktır. Gerek pansiyonlar, gerek oteller ve lokantalar da halkın aldatılmaması, fazla para alınmaması için tarifeler tanzim edilmiştir. Belediye, bu hususta gayet titiz bir kontrol için şimdiden hazırlanmıştır.

Fuarı bir günde gezmek mümkün değildir. Şöyle biraz iyice görmek için, hiç olmazsa üç gün lâzımdır. Biraz daha etraflı tedkik içinse, bir hafta bile kifayettir. Bunun için, fuarı ziyaretçilere nakil vasıtalarıyla dolaştırmayı, bu suretle zamandan kazanmalarını temin etmeyi de düşünmekteyiz.

Yarıdan (bugünden) itibaren, fuar için, haftada iki tenzilâtı vapur tahrik edilecek, bunlardan başka, belki de, hususî vapurlar da tahrik olunacaktır. Bandırma yolunun da ayrıca çok kısa ve ucuz olması dolayısıyla İstanbul halkının İzmirli ziyaretçilerinin de bir misli daha ziyadeleşeceği anlaşılmaktadır.

Fuara İngiltere, Sovyet Rusya, Almanya, İtalya, İran, Yugoslavya, Yunanistan ve Filistin resmen ve vâsi miqyasta iştirak etmektedirler. Bundan başka, Polonyadan, Macaristandan, Yugoslavya ve İngiltere ile diğer birçok memleketlerden de birçok firmalar fuarda yer almışlardır.

Başta İstanbul olmak üzere, bütün ticaret odalarımız da fuara iştirak etmektedirler.

İnhisarlar Vekili bu hafta izmire gidecek

Bir müddettenberi şehrimiz inhisarlar idaresinde tedkik ve teftişler yapmakta olan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Tarhan, bu hafta içinde İzmirde gidecektir. Vekil İzmirde beynelmilel fuarın açılış töreninde bulunacak ve Ege muntakasında bazı tedkikler yaptıktan sonra Ankaraya dönecektir.

İstanbul zabıtasının yeni bir muvaffakiyeti

Birkaç gündü beri şehrimizde misafir bulunan Amerikalı profesör Yofliston Anker, evvelki gün emniyet ikinci şube müdürlüğüne müracaat ederek kıymetli bir fotoğraf makinesinin kaybolduğunu söylemiş ve bulunmasını rica etmiştir.

Profesör Anker

Makinesini nerede kaybettiği hakkında sorulan suallere Mister Anker müphem cevaplar vermiş, muhtelif tramvay ve otomobillere bindiğini ve makineyi nerede bıraktığını hatırlamadığını söylemiştir.

Zabıta üç saat devam eden bir araştırma neticesinde profesörün fotoğrafını unuttuğu otomobili tesbite muvaffak olmuştur.

Dün sabah Emniyet Direktörlüğüne davet edilen profesör, makinesinin bulunduğunu görünce hayretler içinde kalmıştır. Bundan sonra büyük bir memnuniyetle Amerikan konsolosluğuna giden profesör, Türk polisinin mehabeti hakkındaki takdirlerini izhar ederek konsolosluk vasıtasıyla İstanbul Emniyet Direktörlüğüne teşekkür etmiştir.

Poliste :

Beygirin kuyruğundan kıl koparan genç kör oldu

Dün Mecidiyeköyünde 19 yaşında bir genç bir gözünün kör olması neticelenen feci bir kaza olmuştur.

Vakanın tafsilâtı şudur: Saat on ikide seyir ekmekeci Raif, Mecidiyeköydeki Mehmedin fırınının önüne gelerek beygirini bir köseye bağlamış ve kendi fırına girmiştir. Bu sırada oradan geçmekte olan ve Mecidiyeköyü caddesinde 32 numaralı evde oturan 19 yaşında İbrahim beygirin kuyruğundan kıl koparmak istemiş ve canı yanan beygir de olanca hızla çifte savurmuştu. Bunlardan birisi İbrahim sol gözüne rastlamış, delikanlıyı yere sermiştir.

Hâdis mahalline yetişen zabıta tarafından çağırılan sıhhi İmdad otomobili ile İbrahim Eftal hastanesine kaldırılmış ise de yapılan muayenesi neticesinde sol gözünün tamamen kör olduğu anlaşılmıştır.

Kartal zabıt kâtipi üç gündü beri bulunamadı

Kartal kazası zabıt kâtipi Bay Sadı üç gündü beri meydanda yoktur, vazifesine gitmediği gibi evine de dönmemiştir. Bay Sadı aynı zamanda maaş mutemedi olduğu için bu gayubeti hayatı hakkında endişe uyardır. Bir suikaste uğramış olmasından korkulmaktadır.

Bir apartımanda çıkan yangın söndürüldü

Tepebaşında Kılavani sokağında Doktor Fahreddin Kerime aid apartımanın ocak bacasından sıçıyan kıvılcımlarla üst katta yangın çıkmış ve tavan tahtaları kısmen yandıktan sonra itfalye tarafından söndürülmüştür.

Bir tramvay bir kadına çarpıp yaraladı

Vatman Mustafanın idaresindeki 150 numaralı tramvay arabası Nişantaşı caddesinden geçerken Nişantaşı Teşvikiye caddesinde Sipahlı apartımanında oturan 55 yaşında Pragüye adında bir kadına çarpmıştır. Pragüye, vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmış, vatman yakalanmıştır.

Bir hırsız suç üzerinde yakalandı

Galatada Zürefa sokağında oturan sabıkalı Hasan, dün saat 12 de Hasköyde Kızılminare caddesinde Temele aid yedi numaralı evde kimse olmadığını göreyerek bahçe duvarından atlamak suretile içeri girmiş, evin bahçeye açılan kapısını da kırdıktan sonra eşyaları toplamağa başlamıştır. Hırsız eşyaları quvallara doldurup savuşmağa hazırlanırken bahçeye birdenbire polislerin olduğunu göreyerek kaçmak istemişse de derhal yakalanmıştır.

Yaş üzüm ihracı için hazırlıklar tamamlandı

Geçen senelerden alınan tecrübelerle bu yıl dış piyasalara külliyetli miktarda yaş üzüm gönderilecek ve ihracatçılara büyük kolaylıklar gösterilecektir

Bu yıl memleketimizden yapılacak yaş üzüm ihracatı için hazırlıklar tamamlanmıştır. Ege muntakasında yetişen üzümlerin İzmirde götürülerek frigorifik tesisatlı vapurlara yüklenmesi hem külfetli, hem de masraflı olduğu için geçen yılki tecrübelerden istifade edilerek bu yıl Urla ve Karaburun iskelelerinden ihracat yapılması kararlaştırılmıştır. Bu yerlerde nakliye, amele ve yükleme işleri için icab eden tedbirler alınmıştır. Gümrük idaresi de ihracatçılara her türlü kolaylığı gösterecektir. Birkaç gün evvel İzmirden şehrimize gelen Tarih üzüm kurumu umum müdür Sinop sayıvalı Bay Hakkı Veral, üzüm nakliyatı için buradan frigorifik tesisatı hâvi vapurlar temin etmiştir. Bu vapurlar Urla ve Karaburun iskelelerine yanaşacak ve doğrudan doğruya üzümleri yükliyerek dış memleketlere götürecektir. Ağustos ayında üçer, beşer gün fasıla ile altı vapurla üzüm sevkiyatı yapılacaktır.

Memleketimizde iklim muntakalarının değişik olması dolayısıyla, haziran-temmuz aylarına kadar daima yaş sofralık üzüm bulunmaktadır. Şimdiye kadar, bu sayede elde edilmiş olduğu muz birçok çeşid üzümlerimizden bir kısmı yalnız kuru olarak ecnebi piyasalara ihracat, diğer bir kısmı da yaş olarak dahilinde istihlak, pekmez, sucuk, bulama, şarab, rakı ve diğer bazı mükirat ile sirke imalinde kullanılmaktadır.

Bugün dünyanın her köşesinden asrı tesisat sayesinde taze tutularak cihan piyasalarına arz edilen üzüm ve meyvalar büyük bir ticarî hareket ve kıymet teşkil etmektedir. San - Fransisko ile New-York arasında 4000 kilometrelik bir mesafe bulunduğu halde her sene 50-60 bin vagon sofralık üzüm bozulmadan, New-York piyasasına sevkedilmektedir.

Türkiye topraklarında dünyanın en nefis üzümleri yetiştiği halde, bunları memleket dahilinde ya sofralık veya mükirat imalî için kullanmanın memleket ticareti için büyük bir zarar teşkil etmekte olduğunu nazarı tibara alan alâkadar Vekâletler 1936 da müte-hassıslar tarafından tedkikat yaptırılmış ve bunun neticesinde sofralık üzüm ihracatına başlanması için tertibat alınmıştır.

1937 senesinin temmuz ayında Londra frigorifik tesisatlı vapurlar ve trenlerle yapılan ilk iki tecrübe muvaffakiyetle neticelenmişse de üçüncü parti Hamburga tamamen çürümüş olarak vasil olmuştur. Bu da vapurdaki soğuk hava tesisatının iyi olmamasından ileri gelmiştir. Dördüncü parti olarak Londraya, beşinci parti olarak Almanyanaya gönderilen sofralık üzümler frigorifik tesisatın mükemmeliyeti sayesinde bağdan yeni koparılmış hissini verecek kadar taze ve yüzde yüz sağlam olarak satışa çıkarılmıştır.

Yaş üzüm ihracının artırılması memleketin ticarî vaziyetinde bir genişlik tevlid edeceği gibi bu sayede bağıcılık da inkişaf edecektir. Şu hale nazaran bu sene tüccarlarımızı endişeye düşüren üzüm çokluğunun doğuracağı fiat düşüklüğünün önüne geçilmesi için şimdiden ihracat için hazırlıklara başlanmış ve müsbet faaliyetlere geçilmiştir.

Küçük sanayicilerin muamele vergileri

Muamele vergisinin, kanunda son yapılan tadilâtla beş beygirden aşağı muharrik kuvvetlerle çalışan sanayi erbabına da teşmilî üzerine bu kabil sanayicilerden bir kısmı motörlerini çıkarmışlar ve aynı zamanda alâkadar makamlara da müracaat etmişlerdi.

Dün bu hususta malûmatına müracaat ettiğimiz en salâhiyettar bir zat, bir muharririmize:

«— Defterdara atfen, dün, bir gaze-

tede, birkaç söz neşredilmişti. Defterdarın böyle bir şey söylemeyeceği ve söylemediği bence yakinen malûmdur. Bugünkü neşriyatile de, aynı gezete, vaziyeti te'vile uğraşmaktadır. İşin aslı şudur:

Muamele vergisinin teşmilî, bu neviden küçük sanayiciler arasında, bir vergi vermek, diğer de defter tutmak külfetinden mütevellid olmak üzere, iki noktadan sızıltıya meydan vermiştir. Halbuki, İstanbulda, bu işlerin tedkiki için teşekkül etmiş bir komisyon vardır. Defterdarın da dahil olduğu bu komisyon, yapılan itirazları tedkik etmektedir. Kanundaki sarahat mucibince, defter tutmak istemiyenler için maktuan vergi tarhetmek mümkün olduğu gibi, vergi veremeyecek halde ve himayeye mühtac bulunanları bu vergiden tamamen istisna dahi edebilmek Maliye Vekâletinin salâhiyetleri cümlesindedir. Binaenaleyh, sanayi erbabı için, her iki noktadan da endişeye mahal yoktur» demiştir.

Barsak ihracı da kontrol edilecek

İktisad Vekâleti buğday, arpa, tiftik ve yapaktan başka barsak ihracatının da kontrol altına alınmasına akıllar vermiştir. İktisad Vekâleti İstanbul baş kontrolörü Hakkı Nezihi, dün bu maksadla barsak ihracatçılarına davet ederek standardizasyon nizamnamesi esasları hakkındaki mütalealarını sormuştur.

Barsak standardizasyon nizamnamesinin hazırlanmasına yakında başlanacaktır.

İngiliz sefiri dün yerli mallar sergisini gezdi

İngiltere sefiri Sir Pers Loren, beraberinde ticaret ataşesi Kolonel Vut olduğu halde dün Galatasaraydaki onuncu Yerli Mallar sergisini gezmiştir. Sergideki bütün pavyonları ve bu meyanda Sümerbank, Etibank ve İş Bankaları pavyonlarını Nuri Demirağ tayyare atölyesi pavyonunda dikkat ve alâkayla duran sefir, sergi bürosuna gelerek yarım saat kadar kalmıştır. Bu esnada, Yerli Mallar sergisi komiseri Halid Güleriyüz kendilerine sanayiimiz ve son on sene zarfındaki tekâmülü hakkında izahat vermiştir. Sefir bu izahatı alâkayla dinlemiş, takdir ve memnuniyetlerini bildirerek sergiden ayrılmıştır.

Cibalide bir sandal devrildi

Cibali açıklarında dolaşmakta olan 4062 numaralı sandal, havanın muhalefetinden dolayı devrilmiş, içinde bulunan sandalcılar kâhyası Yusuf ile, sandalın sahibi İsmail denize düşmüşlerdir. Etraftan yetişenler tarafından her ikisi de kurtarılmıştır.

Alacak yüzünden bir adam yaralandı

Dün Feriköyünde Civelek sokağında oturan Nusret ile aynı evde mukim Fazıl arasında alacak yüzünden çıkan bir kavgada Fazıl Nusreti biçakla çenesinden yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, suçu yakalanmıştır.

ACIKLI BİR ÖLÜM

935 senesi Galatasaray mezunlarından ve

Tib Fakültesi üçüncü sınıfta öğrencisi olan merhum Haydar Molla oğlu 22 yaşında Hayri Arsebük ölmüştür. Cenazesi bugün saat on birde Beyazıda, Soğanağa mahallesindeki hanesinden kaldırılarak Beyazı camiiinde namaz kılınacak ve Eyüb'deki aile mezarlığına gömülecektir.

Üniversite Tıp Fakültesi Cerrahi

Profesörü Dr. Operatör

AHMED KEMAL ATAY

Seyahattan avdetle hastalarını

kabule başlamıştır.

Sus yarın Bandırma seferine başlayacak

Denizbank Denizyollarının Almanya yaptıracağı yeni Sus vapuru yarından itibaren Bandırma hatında işlemeğe başlayacaktır. Sus yarın sabah 8.15 de kalkacak ve 12.30 da Bandırma'ya varacaktır. Akşam da İzmirden ekspresle gelecek yolcuları aldıktan sonra 17.30 da Bandırma'dan hareket edecek ve 22.15 de İstanbula dönecektir. Sus'un yarın Bandırma seferine başlaması münasebetile eski tarifeye göre bugün akşam kalkması lâzım gelen Bandırma postası yapılmıyacaktır.

Bir vapur Geliboluda karaya oturdu

Yunan bandıralı Atküy vapuru Odesadan yüklediği 7000 ton miktarda buğday ve arpa hamulesini İngiltereye götürmekte iken evvelki gün Gelibolu civarında Vergili baba mevkiinde karaya oturmuştur. Vapur evvelki kendi vesaiti ile kurtulmuştu çalışmış, muvaffak olamayınca Türk Gemi Kurtarma Şirketinin yardımını istemiştir. Gemi Kurtarma Şirketi vapur kaptanı ile Loyd mukavelesi yapmış ve Alemdar tahlisiye gemisini kaza yerine göndermiştir. Alemdar tahlisiyesi, dün kurtarma ameliyesine başlamıştır.

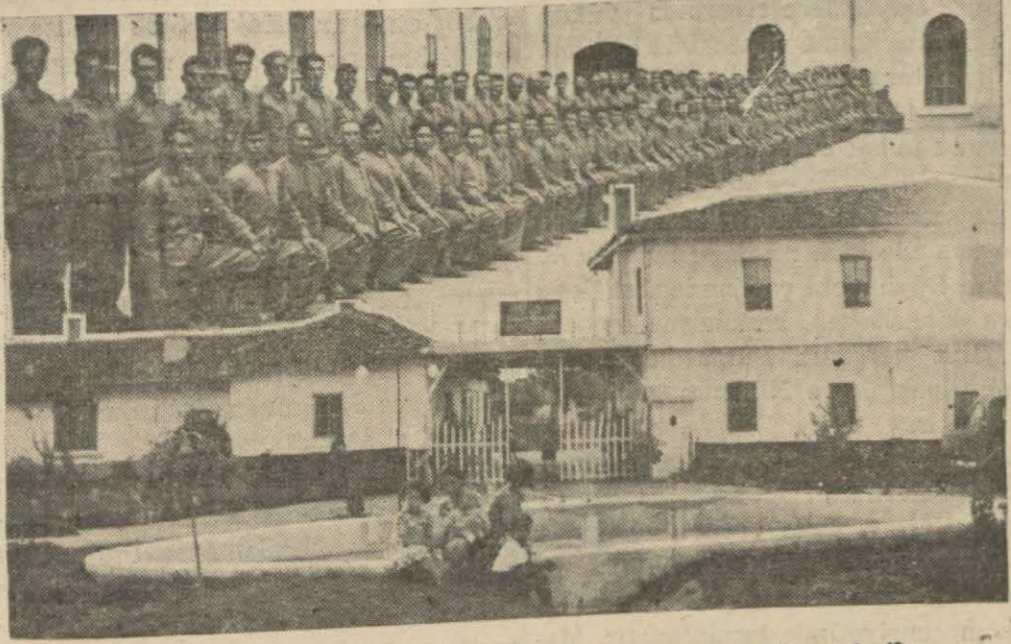
Bayan Âfet dün İsviçreden döndü

İsviçrede toplanan beynelmilel tedrisat kongresine iştirak eden Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı Profesör Bayan Âfet, dün sabah İtalyan bandıralı Piyero foskai vapurule şehrimize dönmüştür. R isim Bayan Âfeti vapurdan çıkarken göstermektedir.

Trakya'da köylüye 1 yılda 200,000 fidan dağıtıldı

Lüleburgaz devlet çiftliği Trakyanın ağaçlandırılmasına çalışıyor. Köylünün tohumluğu da burada yetiştiriliyor

Lüleburgaz Devlet Çiftliği ve aşı - fidanlık kursunda çalışan işçiler

Edirne (Hususi) — Trakya'da en hızlı hamleyi atan kavak ve fidancılıktır. 25, 50, ve 100 binden yarım milyona kadar fidan yetiştiren fidanlık çoktur. Bu sene tutan kavaklar bir milyon aşmıştır. 1938 de mutlak olarak 2-3 milyon olacaktır.

Lüleburgaz Devlet çiftliğindeki çalışmalar da devam etmektedir. Burada bütün tohumlar ıslah edilmektedir. Bir yandan makineler biçiyor, bir yandan da yeni mahsul selektörlerden makinelere geçerek elde edilen nefis tohumlar köylere veriliyor. Bu sene 5000 dekar üzerinden çalışan çiftlik gelecek sene 13,000 dekar işliyecektir.

Trakyanın en iyi bostan tohumlarını da Devlet çiftliği hazırlamaktadır. 60 bin liralık yeni tesisatın bu sene demiryol boyunda ve surlarında yapılacak değirmen istismak edilecek, motor ve su şatosu ile su verilecektir. Çiftlik içinden geçen bir dere başlıca bir niyet sayılmaktadır.

Devlet çiftliği bu sene ayrıca 100 dekarlık damızlık bir meyva fidanlığı açtığı gibi 200,000 fidan dahi köyler için yetiştirmiştir. 100 milyon fidan da aşıya gelmiştir.

Umumi müfettişliğin aşı ve fidancılık kursundaki 50 köy genci büyük bir posta ile aşıların yardımına gönderilecektir. Devlet çiftliği gelecek sene hayvancılık, sütçülük dahi yapacaktır.

Trakya'da yoncacılık da gittikçe ilerlemektedir. Hayvancılık, gıdası ve ıslahı ile mümkün olduğuna hiç şüphe yoktur. Yaş ve taş yoncası tohumları üç senedenberi getirilmektedir. Serken köyü bol yoncasını satmağa başlamıştır. Taş yoncası daha mühimdir. Devlet çiftliği 150 dekar ekti ve muvaffak oldu. Susuz yetiştiği için çok faydası olacaktır.

Bir köy için sed yapıyor

Meriç nehrinin sağ sahilinde ve Türk-Yunan hududları üzerindeki Bosna köyünün kışın Meriç ve Arda nehirleri nin taşması ile her sene pek büyük tehlikeler geçirmekte olduğundan bu köylü feyzandan kurtarılması için hazırlanan keşif ve projelerine tevfikan Meriç nehrinde bir sed ile mahmuzun inşaatı kararlaştırılmıştır.

Nafia Vekâletinden bu işlere sarfedilmek üzere 51.305 kûsur lira havale

gelmiştir. Yakında inşaat başlanacaktır.

Trakya futbol muhtelisi seçildi

İzmir fuarında İzmir - İstanbul ve Ankara takımları ile yapılacak turnuva ya iştirak edecek Trakya muhtelit takımı elemanları seçildi. Edirne'de kurulacak kampta gençler çalıştırılacaktır. Orgazine edilen sporcular federasyon emrinde bulunacaklardır.

Trakya muhtelisi bu temaslar için hazırlık mahiyetinde maçlar yapacaktır.

Edirne, Lüleburgaz ve Çorluda ehli hayvan sergisi açılıyor

Ziraat Vekâleti bu sene Edirne vilâyetine Lüleburgaz ve Çorlu kazalarında birer ehli hayvan sergisi açmaya karar vermiştir. Vekâlet sergilerde dağıtılmak üzere bir mükâfat listesi hazırlamıştır. Bu mükâfatlar için, Edirne ve Lüleburgaza ikişer bin, Çorlu'ya 1230 liralık havale gelmiştir.

Her üç yerde açılacak olan sergiler için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Bursanın İmarına Başlanıyor

Bir komisyon valinin riyasetinde toplandı ve tedkik grupları seçti

Bursa (Hususi) — Dün imar komisyonu, vali Şefik Soyerin başkanlığında belediye dairesinde, saat 12 de toplandı. Vilâyet ve belediyenin bütün daire amirleri de bu toplantıya iştirak ettiler. Vali ve belediye reisi memleketin imarı, lüzum ve maksadını tebarüz ettiren nutuklar söylediler. İmara taallük eden tek mil vesaikin toplanması, amillerin tedkik ve mütaleası için beş büyük grup ayrılması tekarür etti:

Birinci grup jeolojik ve jeografik, ikinci grup ekonomik, üçüncü grup içtimai ve siyasi, dördüncü grup tarihî, beşinci grup muhtelif avamilerin tedkikine memur edildiler.

On güne kadar, imar plânı programını ihzar için lâzım gelen bütün vesaik toplanmış olacaktır.

Beş grupun çalışacağı işler, topluca muhtelif vesikalar ve bunların üzerinde yapılacak etüd şekilleri hemen tamamen izah ve tesbit edilmiştir. Toplantı iki buçuk saat devam etmiştir.

Bir köylü kız gizlice Doğurduğu çocuğu Toprağa gömdü

Hınıs, (Hususi) — Ketenci köyünden, Veli kızı 20 yaşlarında Fatma ile aynı köyden 22 yaşlarında Aziz, gayri meşru münasebette bulunmuşlar, ve bu münasebetten bir çocuk olmuştur.

Çocuk doğduktan sonra köyde büyük bir dedikodu başlamış ve zavallı anne de çocuğu gömmeğe mecbur olmuştur. Hâdise haber alınmış ve çocuk gömüldüğü yerden çıkarılarak tahkikata başlanmıştır.

Kızılcahamamın yeni kaymakamı

Münhal olan Kızılcahamam kaymakamlığına eski nahiye müdürlerinden hukuk mezunu Hamdi Onay tayin edilmiş ve kazaya giderek vazifesine başlamıştır.

Malkarada 8 inci alaya sancak verildi

Malkara (Hususi) — Malkara sekizinci alayına dün merasimle sancak verilmiştir. Merasimde orgeneral Fahreddin Altay, Korgeneral Salih Omurtak, Tekirdağ valisi Sakip ile ordu ve vilâyet erkânı hazır bulunmuşlardır.

Spor alanında yapılan merasime general Fahreddin Altayın sözleri ile

başlanmış ve müteakiben de orgeneral bayrağı alay komutanı yarbay İsmail Hakkıya bizzat vermiştir.

Yarbayın nutkunu müteakip bir geçid resmi yapılarak merasime nihayet verilmiştir.

Yukarıdaki resim sekizinci alaya sancak verildikten sonra orgeneral ve generalleri göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Şu sana demin gösterdiğim adama ne kıziyorum bilsen Hasan Bey.

... Ona büyük bir fenalık yapmak, kendisini bir daha belini doğrultmayacak şekilde zarara sokmak istiyorum..

... fakat kâfir şeytan aklıma bir şey getirmiyor ki..

Hasan Bey — Kolay.. herifi bir manav dükkânına sokup birkaç kilo meyva aldıriver!

Yurddan güzel köşeler

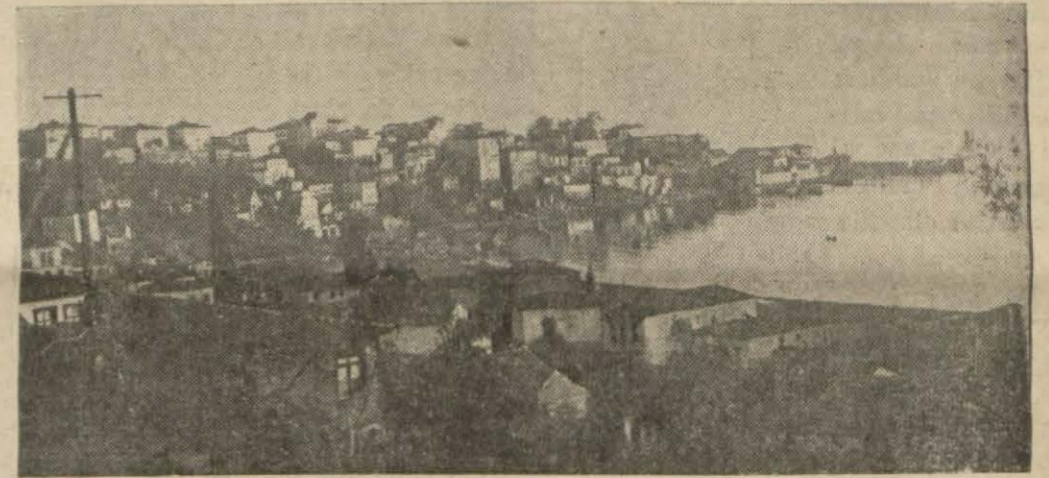

Malatya yolu üzerinde bahar çiçekleri ve karlı dağlar

Doğu mektubları:

İran transit yolu Köstence üzerine uzatılabilir mi?

Transit işlerini kolaylaştıracak ve İran emtiasını Trabzona tevcih ettirecek çare Trabzonu Köstenceye bağlamaktır

Trabzon iskelesinden bir görünüş

Trabzon (Hususi) — Transit yolunun işlenmesi gerek Türkiyenin ve gerek İranın müşterek arzularıdır. Karşılıklı temaslara, bu mevzu üzerinde şüphe etmemişimize imkân bırakılmaktadır.

İran Türkiyeye karşı büyük dostluk hisleriyle meşbudur. Türkiye de İranın inkişaf ve tarakkisini memnuniyetle takip etmekte ve dost hemhudud devletle siyasi sahada inkişaf eden kardeşliğin, iktisadi sahada da ilerlemesini arzu etmektedir.

Ancak şunu da samimiyetle itiraf etmek lâzımdır ki, transit yolu henüz gereken randımanı verememiştir. İran eski bir alışıklığın tesiriyle, mallarını hâlâ cenuptan sevk etmektedir. Bu itibardan kolayca bozulmaması için, ortada bir iki sebep de yok değildir.

Evvvelâ transit yolu henüz tamamile ikmal edilmemiştir.

Trabzon-Erzurum 320 kilometre yapılmıştır. Bu merhalenin Erzurum hududu pek iyi değilse de gene üzerinde rahata seyahat edilebilecek şosedir. Kopdağı şosesinin inşaatı 66000 lira ile mütaahhidine havale edilmiştir.

Erzurum - Horasan arasındaki seksen kilometrelik yol Ruslardan kalma on iki metrelik geniş ve sağlam bir şosedir.

Horasan, Tahirgediği, Eleşkird kadar olan kısım 60 kilometre mükemmel şosedir, otomobiller korkmadan 80-100 kilometre sür'atle gidebilirler. Eleşkird-Karaköse ise gene zararsız bir şusedir. Asıl mesele oradan sonra geliyor. Karakösedan hududa kadar olan 120 kilometrede şose yoktur. Otomobiller, yazın ham yolların üzerinden giderler. Bu mesafenin ilk 80 kilometrelik kısmı ihale edilmiştir. Bu sene teşrinievvelde bitecektir. Bakiye elli kilometrelik kısmı da gelecek sene ikmal

dilebilecek ve böylece transit yolu hududa kadar inşa edilmiş olacaktır.

Trabzondan hududa kadar olan bu yol iki baş müdürlüğe ayrılmıştır. Birinci baş müdürlük Trabzondan Kopdağın zervesine kadar 260 kilometrelik bir mesafedir. Bu kısma bay Kramer nezaret etmektedir. Oradan hududa kadar olan kısma ise bay Fehmi Tokay baş müdürlük etmektedir. Gerçek Kramer ve gerek Fehmi Tokay, İran transit yolunun mükemmel bir tarzda yapılması için ellerinden geleni sarfetmektedirler. İşte şu uzunca tafsil ettiğimiz vaziyete nazaran yolun açılması evvelâ şosenin tamamlanmasına bağlıdır.

Koyunlar Ziganadan korkuyor

İran transit işlerinin layikile inkişaf edememesinin ikinci sebebi de bu yolun, kışın istifade bahş olmamasıdır. Tüccar ve halk, kışın Kopun geçid vermemesinden korkmaktadır. Yolu daimi amele ile açık tutmak da çok müşkül olacaktır. Şosenin güzergâhını değiştirmek veya en tehlikeli yerlerde tünel açmak belki derdin önüne geçebilir. Maamafih önümüzdeki yıl şimendiferin Erzuruma gelmiş olması bu mahzuru da hayli hafifletecektir.

Trabzon - Köstence hattı

Transit işlerini kolaylaştıracak ve İran emtiasını Trabzona tevcih ettirecek sebeplerden bir tanesi de Trabzonu Köstenceye bağlamak olabilir.

Denizbankın bu hat üzerinde etüd yapması herhalde faydalı olacaktır.

İran, ticaretinin yüzde altmışını Almanya ile yapmaktadır. Tahrandan sevk edilen emtia, eğer Trabzon-Köstence hattı kurulacak olsa 11 günde Hamburga kadar gidebilecektir ki bu da İran transitinin Trabzona tevcih etmesi için mühim bir âmil olacaktır.

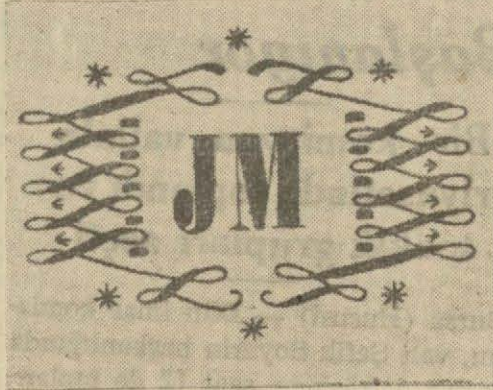
MAHALLÎ KIYAFET

Bu bir gazete serlevhası:
«Bir Amerikan heyeti mahallî kıyafetleri tedkik için şehrimize geldi.»
Serlevhanın altında çift sütun bir resim var. Resme bakıyorum.. altı tane genç kadın, yanyana dizilmişler. Soldan birincinin yüzündeki hayret ifadesinden aklımdan geçenleri okuyorum:
— Ay İstanbul dedikleri yer burası mı idi? Şaştım, kaldım.. burası bir Avrupa şehriden farksız, insanları birer Avrupalı gibi giyiniyorlar. Halbuki ben şalvarlı, kırmızı fesli erkekler, sokak ortalarında diz çökmüş nargile için çarşafı kadınlar göreceğimi ümit etmişim.
Soldan ikinci gülümsüyor.. bu gülümsemenin de bir manası olsa gerek:
— Doğrusu zeki insanlarsınız, mahallî kıyafetlerinizi yabancılardan saklamak yolunu bulmuşsunuz. Ben sanki bütün bu gördüklerime inandım mı? Mahallî kıyafetle gezenlerinizi kim bilir nereye sakladım?
Soldan üçüncü de gülümsüyor. Onun gülümsemesi daha başka; daha kurnazca:
— Bir bıraksanız, diyor, şöyle şehri bir dolaşsam; sizin mahallî kıyafetlerinizi muhakkak bulur, ortaya çıkarırım.

Resme bakıp ben de gülüyorum. Ömer Seyfeddinin bir hikâyesindeki, gizli mabedi keşfeden ecnebinin keşfi, gözlerimin önüne geliyor, resme bir kere daha bakıyorum ve ben de gülümsüyorum.
Soldan dördüncünün hali içler acısı.. resmine dokunsam, resmi ağıyacak! Öyle ya büyük bir ümit, garib garib tahminlerle buraya geldikten sonra birdenbire inkısarı hayale uğramak hiç te iyi bir şey değil.
Soldan beşinci gözlerini kırıştırıyor. Anladım, anladım, gördüklerine inanmıyor.. kendi kendine:
— Acaba rüya mı görüyorum?
Diyor.
Soldan altıncı yani sağdan birinci, eğer onlara mihmendarlık eden buralı biri değilse, muhakkak burayı iyi biliyor, yahud iyi yerden öğrenmiş. Bakışlarıyla:
— Ben size burasının herhangi bir Avrupa şehriden, halkının kıyafetçe Avrupalılardan hiçbir farkı yoktur dememiş miydim. Nasıl dediğim gibi değil mi imiş?
Diyor.
İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Marka nerelere işlenilir?

Marka, elbiselerinize şahsiyetinizden bir şey katmak için kullanacağınız en iyi vasıta. Yazlık mantonuzun cebine, suveterinin göğsüne, robunuzun sentürüne, hâsılı elbisinizin sık bir garnitüre ihtiyaç gösteren bir çok yerlerine onu işletebilirsiniz. Tek marka spor bir kazağa başlı başına süs olabilir. Başka yerlerde de bir markayı sade olarak kullanmak imkânsız değildir. Fakat etrafını orijinal bir desenle çerçevelemek daha yeni bir tarz olur. Koyduğumuz modele bakınız. Bir kaç yıldızla, bir sıra zikzakın süslediği bu marka tek markadan çok daha güzel durmuyor mu? Bu modeli yaptırmak isterseniz büyüklüğünü hiç değiştirmeyiniz. Cebe, göğse, her yere uyar

Gündelik elbise

Solda: Kollar, roba ile bir. Ön dikmiş tek pli ile bitmiş.
Sağda: Bunda da kollar roba ile aynı parçadan. Eteğin yan parçaları kalçaların üstünde cep şeklini alıyor.

Yemek bahsi:

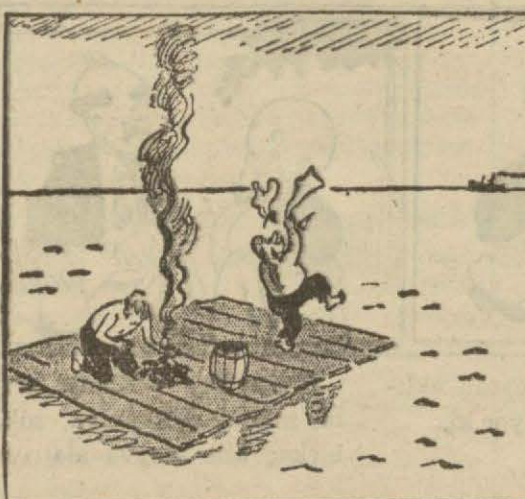
Patlıcan böreği

Bu da pek nefistir. Patlıcanların sayısı muayyen değildir. İstedığınız kadar olabilir.

Bir kısmını ince ince dilimleyip, sade yağda kızartırsınız. Kalanını küldü veya hafif ateşte kızartır, tıpkı salata yapar gibi ezersiniz. İçine süt ve rendelenmiş kaşar peyniri katıştırırsınız. Bir harç olur.

Kızarmış dilimleri yağlanmış tepsiye bir sıra dizersiniz. Üstüne bir kat «harç» dizersiniz. Daha üstüne gene bir sıra kızarmış dilim sıralar, en üste harç yayar-sınız. Fırında hafif ateşte kızarıncaya nefis bir yemek olur.

iki ahabab çavuşlar:

İmdat istemek için yakalan ateş

Bunları biliyor mu idiniz?

Güneşten daha parlak yıldız

Amerikalı heyet âlimi Zwicky güneşten beş yüz milyon defa daha parlak bir yıldız keşfetmiştir. Fakat küremize o kadar uzaktır ki onuncu derece bir yıldız hissinde vermektedir. Şimdi âlim bu yıldızın güneşin etrafındaki seyirinin kaç yıl üzerinde olduğunu tesbit etmekte meşguldür.

Aslanın güğremesindeki kuvvet

Bir aslanın güğremesi, kulağın alabil-diği en hafif sadaya nazaran 100,000,000 defa fazladır.

Otomobil ve beygir

Milvoke eyaletinde ise hiçbir otomobil iki saatten fazla yolda bırakılmaz. Tâ ki bir beygire bağlanmış olsun.

Garib bir Amerikan âdeti

Amerikanın Mariland eyaletinde bir delikanlının efradı arasında genç kız bulunan bir aileye altı defa ziyarette bulunması izdivaç talebi manasına gelir. Bu, eski bir kanun icabıdır. Tatbik edilmemekle beraber iptal de olunmamıştır.

Sarımsak yiyemeyen berberler

Nebraskada da, şehir berberleri sabahın saat yedisile akşamın on dokuzuncu saati arasında belediye-nin emrile soğan ve sarımsak yemekten menedilmişlerdir.

En zengin dil hangisidir?

Dünya yüzünde konuşulan dillerin sayısı takriben 2790 kadardır. Bunların kelime itibarıyla en zenginini İngilizcedir. Çünkü İngilizcede 700 bin kelime vardır.

GÖNÜLİSLERİ

Bir kadında Aranacak ilk Vasıflar...

Bay. K. K. Maçkada oturuyor, henüz genç olmasına rağmen kendisine gittikçe inkişaf edebilecek bir istikbal hazırlanmaya muvaffak olmuştur ve evlenmeyi düşünmektedir.
Kararı âkilâne bulurum, bir erkeğin maddî ve manevî imkânları hazırladıktan sonra erken evlenip, erken çökük çocuk sahibi olması onları kendi hayatında yetiştirebilme-yeye imkân bulabilmesi bakımından birinci derecede ehemmiyeti hâizdir ve doğrudur.
Bununla beraber okuyucum henüz teşebbüse geçmiş değildir, daha evvel benden:
Bir genç kızda aranması lâzım gelen ilk vasıfların neler olması icap edeceğini soruyor:

Dün mü, evvelki gün mü bilmem, bu sütunlarda bir erkek okuyucu -mun mektubu çıkmıştı, kendi mektubunu postaya verdikten sonra görmüş olacaktır, o satırları bir defa daha okumasını tavsiye ederim. İçinde on, on iki tane şart vardı, hepsi birbirinden mühim. Fakat bütün o şartları nefsinde cemedem bir genç kızın «Zümrütanka» kuşuna benziyeceğini düşünenler bulunur, bunlardan biri de benim ve başka iki şartla iktifa edeceğim:

1 — Genç kızın cahil, anlayışsız, hissen kaba olmamasına dikkat ediniz.

2 — Aranızda ahengin temin edilip edilmeyeceğine bakınız.

Güzellik, servet, muhit, bilgi bütün bunlardan sonra gelir ve bunlar olmayınca ehemmiyetsiz kalır.

TEYZE

KAHKAHA

İki derece

Kadın hasta kocasının vaziyeti hakkında doktora izahat verdi:
— Ateşi pek fazla idi, dedi. Derecesini alacak tım.. Bir tek derece kâfi gelmiyecek diye koltuğunun altına iki derece koydum.

— Demin tanıştığım genç çok hassas ve çok doğru görüşlü bir insan.
— Neler söyledi de böyle olduğunu anladın?
— Beni çok güzel bulduğunu söyledi.

Ben de

Yaşlı âlim gözlüğünü evinde unutmuştu. Tramvay mevkiinde küçük bir çocuğa sordu:

— Yavrum, şu gelen tramvayın üzerindeki levhayı okusana: Şişli - Fatih midir?

Çocuk, âlimin yüzüne baktı:

— Ben de sizin gibiyim.. Daha mektebe gidip okumak, yazmak öğrenmedim.

Memnudur

Parkın kapısına bir levha asmışlardı: «Yanlarında sahibleri olmayan köpeklerin parka girmeleri kat'iyyen memnurdur.»

Hiç

Bayan hizmetçiye seslendi:
— Gülsüm ne iş görüyorsun?
— Hiç efendim..
Bayan bu sefer uşağa bağırdı:
— Ahmed sen ne yapıyorsun?
— Gülsüme yardım ediyorum!

Dalgın doktor

Doktor hastasına bir tavsiyede bulundu:

— Günde bir öğünden başka yemek yemeyeceksiniz. Reçete yazdı:
— Bir toz yazdım, bu tozu da günde üç defa sabah, öğle, akşam yemeklerinden yarımşar saat sonra alacaksınız!

Nasıl?

İki eski dost karşılaştılar.
— Yahu nasılsın?
— Ya sen nasılsın?
— Çocuğun oldu mu?
— Oldu ya!
— Erkek mi?
— Hayır!
— Ya demek bir kızın var?..
— Nasıl bildin?

Çalışmışlar

İki hırsız gece saatlerce uğraştıktan sonra kasayı açtılar.. İçi bomboştu. Ev sahibi uyanmıştı, kasanın bulunduğu odaya girdi:
— Açabildiniz mi? Alın öyle ise şu on lirayı da gidin, dedi, boş yere bizi saatlerce çalıştırdı dememeniz için veriyorum.

Mesele yok

Bekçi bağırdı:
— Burada denize girmenin yasak olduğunu bilmiyor musunuz?
— Ben denize girmedim, düştüm, boğuluyorum.
— Öyleyse zarar yok!
Bekçi yürüdü, gitti.

Yemek arasında

İki serseri karşılıklı yemek yiyorlardı. Serserilerden biri ötekine:
— Bilir misin, dedi, bazı zenginler yemeklerini gümüş çatallarla yerler.
Öteki serseri düşündü:
— Hele ben de zengin olayım, ben de yemek vakitlerinde baş parmağımı şehadet parmağımı gümüşleteceğim!

İtiraf

Hırsız yakaladı.. Karakola götürdüler:
— Ben çalmadım!
Diye yemin etti..
— Sen çaldın!
— Ben çalmadım!
— Parmak izinden anlaşıldı, sen çaldın..
— Ben çalmadım.
Hem parmak izinden belli olamaz, çünkü o zaman ellerimde eldiven vardı..

— Ön sıraya geçmiye bakalım, geliyorlar..
— Futbol oynayacak olanlar mı?
— Hayır canım, gazete fotoğrafcıları..

Tercih sebebi

Kadın, zayıf erkeğe yüz vermedi. Şişmanın koluna girdi, yürüdü. Zayıf erkek şaşırdı:

— Beni bırakıp bu duba gibi a-damla beraber gidiyorsun öyle mi?
— Hava güneşli olduğu için tercih ettim. Gölgesi senin gölgenden daha geniş te..

★

Muayenede

— Gözlerinizden şikâyet ediyorsunuz..
— Evet doktor miyopum, göremiyorum.
— Nasıl, meselâ?
— Meselâ şu duvarda bir küçük çivi var ya işte onu göremiyorum.

★

Bekliyecek

Karı koca sözleştiler:
Kocası — Kadıköydeki saatin altında tam beş buçukta buluşacağız.
Karı — Eğer bizim geç kalacak olursak?..
Kocası — Zarar yok, ben seni gelinceye kadar beklerim.

★

Doğru imiş

Muallim sınıfa girdi. Tahtada bir yazı gördü:
— Bunu kim yazdı.. Sen mi Necdet?..
«Muallim aptaldır»
— Ben yazdım Bay muallim!
— Ben seni cezalandırdım. Fakat doğruyu söylediğin için affediyorum!

★

Eski elbiseler

Erkek eve geldi, karısı karşıladı:
— Bir fakir, geldi, kendisi için ve karısı için eski elbise istedi, ben de acidım verdim.
— Neleri verdin?
— Senin dört sene evvel yaptırdığım elbise ile geçen ay yaptırdığım kostümü!

★

Şapkasızken

Kadın yeni bir şapka ile sokağa çıkmıştı. Bir arkadaşı gördü:
— Ne güzel şapka!
Dedi.
— Evet, kocam bu şapkanın beni on yaş gençleştirdiğini söylüyor.
— Kaç yaşındasın?
— Otuz.
— Şapkasızken kırk demek!

Nereden anladın ?

— Her zaman yemek yediğimiz lokanta açısını değiştirmiş.
— Nereden anladın, yemeklerden mi?
— Evet, şimdi ye kadar bütün yemeklerden siyah saç çıkardı. Şimdi sarı saç çıkıyor.

Tahkikat

— Tefik Fikreti nasıl bulursun?
— Tanımam, fakat neye sordun?..
— Hiç sordum.
— Anladım! Kızına talip oldu da hakında tahkikat yapıyorsun değil mi?

SEYAHAT MEKTUPLARI : 15

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Erzurumda alınan ders

Muhatabım: «Bundan sonraki yolların, Doğu ilinin en bakımsız kalmış yerleridir. Oralandan geçerken bir Amerikalı görüşle değil, harbdan, sefahetten, sefaletten, cehaletten, şekavetten göz açmağa fırsat bulamamış Osmanlı milletinin kendini yeni tedavilerle kurtarmış ve Türk olarak meydana çıkmış bir evladı gözile bak!» dedi.

Vakit geçiyor. Kamyonun tamirinden, şoförün hareket saatinden bir haber gelmiyordu.. Doğum son bardağın son yudumunu da diktikten sonra, yarım kalan sözüne şöyle girişti:

— Sana, memleketin başına musallat olan bu derebeylerinden, aşiret reislerinden, şeyhlerden, seyidlerden bahsediyordum.. diyordum ki: Bunlar, cedlerimizin ihmali yüzünden şumarmışlar; bir beylik, bir krallık, küçük küçük hükümdarlıklar ihdas etmişler.. Cumhuriyetin ilânından sonra artık bunlara bir nihayet vermek lâzım.. Evet amma, tahta geçmiş, «mühür hümayun» unu kazdırmış bu küçük krallara: «İn aşağı!» demek kolay değil.. Desek te, bunlar dinlemeyeceklerdi.. Ey, kan dökmek te lâzım.. Nasihatle de yola getiremiyoruz.. Onları doğru yola çağırmak: Kazançlarını ellerinden almak demektir.. Bu kolay kazancı elden kaçırınca, namusluca çalışmak lâzımdır. Yani çift sürcek hayvan yetiştirecek, memleket faydalı işler görecektir!! İyi amma, o bunlara asırlarca yabancı kalmış.. Çalışmağa babadan oğula alışık olmayan bir kütle bu işe kolay kolay akıl yatırabilir mi?.. Demek güzellikle yola gelmeyecekti. O halde?.. «Kötek!».. Peki netice?.. İşte «Ağrı», işte «Dersim».. Asker sefere, toplar ateşe, tayyareler harekete geçti.. Bu iş de öyle «ha» deyince yapılacak şeylerden değildi.. Asker talime çıkıyacakları. Toplar bayram topu gibi kuru sıkı atılmıyacaktı. Tayyareler gösteriş uçuşu yapmıyacaktı.. Bunların hepsi «kavga» için hazırlanacaktır. Kavga için hazırlanmak, su gibi para akıtmak demektir.. İyi amma parayı zengin kimseler sarfeder.. Halbuki bizim zenginlik zamanımız asırlarca evvel nihayete ermişti.. Sefih babamız «Osmanlı devleti» ölüken, evlâdlarına insafsızca borç bırakmıştı.. Cenazenin evden çıktığı gün, ellerinde senedlerle sepetlerle bir takım bezirgânlar kapımıza dayandılar. «Taksit zamandır!» dediler.. Halbuki cebimizde on paramız yoktu.. Evimiz harab, yağmur başımıza akıyordu.. Konu komşu bahçemize, tarlamıza tecavüz etmiş hak iddia ediyorlardı.. İşte tam böyle bir zamanda evdeki hizmetkârlar da yani şeyhler, seyidler falanlar, isyan etmişler, harab evimizin odasına, sofasına kurulmuşlar, biz, merhum «Osmanlı imparatorluğu» çocuklarına kafa tutuyorlar, efendilik taslıyorlardı.. Görüyorsun ya, dört tarafı çamur bir bataklıkta ortasında kalmıştı.. Alacaklılardan, küstah uşaklardan kurtulmak, damı akan evimizi tamir edip yepyeni bir şekilde meydana çıkarmak için «para» lâzımdı.. Nereden bulacaktık?.. Etrafımızda bize yardım edecek tek bir dostumuz yoktu.. Binbir rica ve minnet.. Evvelâ alacaklılara derd yandık: «Bu kadar beklemişsiniz, biraz daha sabır olun!» dedik.. Onlar şöyle insafa gelir gibi oldular.. Evet amma vakit kaybetmeden çalışıp para kazanmak lâzım.. Çare?.. Alabildiğine toprağa sarıldık.. Bir yandan kazanıyor; bir yandan evimizi tamir, bir yandan da borcumuzu ödüyoruz.. Biz böyle dişimizi tırnağımıza takmış didinirken; o, türedi uşaklar ellerinden gelen müşkülâtı çıkarmağa başladı..

Yardımlarını beklemiyoruz, amma çıkardıkları müşkülât ayaklarımıza dolanmağa başladı.. Tahammül, boğumunu aşmıştı.. Çalışabilmek, bozulan kredisini, kırılan haysiyetimizi yerine getirebilmek için işimize engel olan bu herifelerin kapı dışarı atılması lâzım gelmişti.. İşte ilk fırsatta üzerlerine atılıp, bir daha dönmemesine namussuzları defederdik..

İyi, güzel amma, bu ipe sapa gelmiyen haşeratin yüzünden cumhuriyetin on iki senesi heba oldu gitti.. Memleketin bir

Erzurumdan bir kıy manzarası: İstanbulun eski sahlebcileri gibi Erzurumun da seyyar çaycıları vardır

cephesi imara, refaha, saadete kavuşurken, bu taraflar, yani sizin «Şark», bizim de «Doğu» dediğimiz bu canım eyaletler maalesef eski harabiyet, eski fakr sefaletten kurtulamadı gitti..

Şimdi her şey değişmiştir.. Şark vilâyetlerimizde eskinin yerine yeni kaim olmuş ve olmadır.. Bu sefer de siz insafsızlar başımıza birer münekkid olarak çıkageliyorsunuz.. İstiyorsunuz, her şey bir an içinde olursun..

Bak saatlerce sana çene patlattım.. İnşallah maksadımı anladım, ona göre muhakeme yürütmeye başlamışsındır.. Şimdi bundan sonraki yolların, Doğu ilinin en bakımsız kalmış yerleridir.. Oralandan geçerken bir Amerikalı görüşle değil, harbdan, sefahatten, sefaletten, cehaletten, şekavetten göz açmağa fırsat bulamamış Osmanlı milletinin, kendini yeni tedavilerle kurtarmış ve Türk olarak meydana çıkmış bir evladı gözile bak!.. Haydi uğurlar olsun!..

Vasfi R. Zobu

İsmi tırnaklarına Yazan Amerikalı Genç kız

Kaliforniyalı bir genç kız, her yerde isminin sorulmasına fena halde içerlemiş. Daha doğrusunu isterseniz, cevap vermeye üşenmiş. Oturmuş, resimde gördüğünüz gibi, tırnaklarına ismini yazmıştır. Biz de okuyalım: Helen Wood.

Bir otomobil bir kunduracıya çarptı

Şoför Jirayrin idaresindeki 2764 numaralı otomobil Beyoğlunda İstiklal caddesinden geçerken oradan geçmekte olan kunduracı Anastasa çarparak başından yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, suçu yakalanmıştır.

İstanbulda ve Ankarada "Beyaz Esîre,, filmi çevirecek olan Edvige Feuillere Kimdir ?

Bu esmer, güzel gözlü Fransız yıldızının san'at hayatı tiyatrodan başlamıştır. İlk filmi çevirdiği zaman sinema münekkidlerinin müdhiş hücumlarile karşılaşmıştır

Millî mücadelemize dair bir Fransız şirketinin «Beyaz Esire» adlı bir film çevireceğini, bunun için de hazırlıklara başladığını yazmıştık. Bu filmde baş rolü oynayacak olan Fransız yıldızı Edvige Feuillere'i sinema meraklılarına şimdi den tanıtmayı faydalı bulduk. Aşağıdaki yazıda bu güzel yıldızın hayatını okuyacaksınız.

Edvige Feuillere, bundan bir kaç sene evvel «Cora Lynn» adı altında tiyatro larda aktrislik yapardı.

Pariste bir müddet (Bouffes) ve (Palais Royal) tiyatrolarında oynadıktan sonra (Conservatoire) a imtihana girdi. İmtihani mükemmel bir surette verdiği için büyük mükâfatlardan birini almağa muvaffak oldu.

Bundan sonra film çevirmeğe başladı. O vakit Cora Lynn ismini bırakmış Edvige Feuillere ismini almıştı.

İlk muvaffak olduğu film (Topaze) idi. partönerliğini meşhur san'atkâr Jovet yapıyordu. Muvaffak oldu demek «filmi beğenildi» demek değildi. Münekkidler onu hayli hırpaladılar. O bütün bu ten-kidlere kızmadı, hattâ aleyhinde söylenenlere iştirak bile etti. Ve ciddi bir surette çalışmağa koyuldu.

Geçen sene (Saray) sinemasında sey-reylemiş olduğumuz (Malakalı Kadın) filmindeki rolü de pek beğenilmedi. Fakat müdhiş bir azme malik bulunan Edvige daha iyi film çevirebilmek, daha iyi rol yapabilmek için çalıştı ve muvaffak ta oldu.

Edvige Feuillere «kadın kadıncık» bir

Edvige Feuillere'in en yeni resmi

yıldızdır, cana yakındır. Onunla görünüşler sadeliğine, samimiyetine meftun olurlar. Çalışmaktan pek büyük bir zevk duyar.

Çalışmak... İşte güzel yıldızın çok sevdiği bir şey... Sinema sayesinde çalıştığından dolayı sinemaya âdeta âşıktır. Fakat kendini çabuk harcamaktadır. Fransız sinema münekkidleri onu daha fazla çalışmağa, senaryolarını daha iyi seçmeğe teşvik eylemektedirler. Bunlara riayet ettiği takdirde Fransanın biricik sinema yıldızı olacağına muhakkak nazaretle bakılmaktadır.

Edvige Feuillere çok hoş sohbet bir kadındır.

Bundan bir sene evvel başından geçmiş olan bir vak'ayı hiç unutmaz, her-kese anlatır durur:

Edvige Feuillere «Saf bir genç kız» filminde

Henüz on beş yaşında bulunan bir delikanlıdan şu mealde bir mektub almış: «Matmazel!

«Sizin için candan bir şey yapmak istiyorum. Düşündüm, kendimi öldürecekim. Bir de mektub bırakacağım. Bu mektubda kendimi sizin için öldürdüğümü yazacağım. Bu sayede size mükemmel bir reklâm temin etmiş olurum.»

Edvige hemen kaleme sarılmış, genç

âşığına bir mektub yazmış ve onu fikrinden vazgeçirmiştir.

Şimdi ona âdeta ablalık yapmaktadır. Çok tatlı bakışlı, esmer güzeli olan Edvige Feuillere son bir sene içinde san'at hayatında çok yükselmiştir.

Son çevirmiş olduğu film (Charlotte Corday) adında büyük bir tarihfilmidir. Bu filmde çok muvaffak olmuştur.

Yeni bir film: Boradan sonra

Metro Goldwin Mayer'in en kuvvetli erkek san'atkarlarından Robert Montgomery ile güzel sarışın yıldız Virginia Bruce «Boradan sonra» isimli yeni bir film çevirmişlerdir. Bu filmin mevzuu 20 ncı asrın hayat mücadelesini, güzel bir aşk içinde canlandırmaktadır. Yukarıda iki artisti bu filmde bir sahnede görüyorsunuz.

Tarihî Tedkikler:

Üçüncü Ahmedle Nevşehirli İbrahim paşa

Üçüncü Ahmed vezirine karşı o kadar samimi davranıyordu ki mektublarında gittiği bir ziyafette oğluna hediye verilmediğinden, kendisinin ağrulanmadığından bile şikâyet ediyordu: «Oğlum Süleyman selâm eder. Bir çıplak midilliye nail olmadı. Ziyadeye biz de rıza vermezdik. Haber varmış iken odalarında meyva tedarik etmeyip ben vardıkdan sonra getirip şadırvanlı odaya koymuşlar!»

Yazan: Kadircan Kafli

Osmanlı imparatorluğunda vezirlerle padişahların pek samimi oldukları çok görülmüş değildir. Sadrâzam da dahil olduğu halde bütün vezirler, halk gibi, padişahın köleleriydi. Padişah bunların hayatlarına dilediği gibi tasarruf ederdi. Bu itibarla samimi olmaları zaten pek az mümkündü. Bilhassa yükseliş devrinden sonra, bugün padişahın çok sever gö-ründüğü ve iktidar mevkiine getirdiği vezirin ertesi gün meselâ Yeniçerilerden bir kaç zorbanın hiddetlerini yatıştırmak için öldürüldüğü çoktur.

Kanunî Sultan Süleymanla Pargalı bir köle iken sadrâzamla ve damatlığa kadar yükselen İbrahim Paşanın dostlukları ilk zamanlarda çok sıkı idi. Fakat sonraları kıskandı, bazı hallerden şüphe kendi ve idam ettirdi.

Osmanlı tarihinde diğer bir İbrahim Paşa var ki o da zamanının padişahı ile pek dosttu. Bu adam Nevşehirli bir öz Türktü. Zarif, terbiyeli, münevver, yeniliği seven, zevk sahibi bir zattı. Onunla üçüncü Ahmed arasındaki çok samimi ve derin dostluğun bir eşine daha tesadüf mümkün değildir.

Üçüncü Ahmed Nevşehirli İbrahim Paşayı çok severdi. Ona büyük itimad beslerdi. Onsuz geçen zamanlarda pek sıkıydı. Kendisine daha yakın olmak ve hep beraber bulunabilmek için İbrahim Paşaya kendi kızını da vermişti. Hem de «Fatma Sultan» adındaki bu kıza karşı derin bir sevgisi vardı.

İbrahim Paşa uzun zamandanberi Avusturya ile Osmanlı imparatorluğu arasında devam eden yıkıcı harblere son vermek istiyordu. Bu maksadla Tuna boylarına gitmiş, düşmanla müzakereye başlamıştı. Bu sırada üçüncü Ahmedle sık sık mektublaşıyorlardı. Üçüncü Ahmed bu mektublarında sadrâzama görmek için duyduğu sabırsızlığı büyük bir samimiyetle anlatmaktan çekinmiyordu. Bu mektublarda kıza Fatma Sultanla annesi Emetullah Sultandan selâmlar yazıyordu. Diğer şehzade ve sultanlara da sevgi gösterirdi. En çok ikinci Mustafanın kızı Safiye sultani ziyaret eder, o rada günlerce kaldığı olurdu. İbrahim Paşanın mektublarına yazdığı cevaplarda pek hususî şeylerden bile bahsediyordu:

«Benim vezirim, telhisinin geldiği gün Safiye Sultanda idim. Mefhumu malûm olduğu saatte kaymakam paşayı çağırıp akçenin tahsiline ziyade takayyüd ile, sonra itab ederim deyu tembih eyledim. Tekrar isticâl görmek üzeredir. Ruzi kasımadek bu akçeler gelür, erişür deyu defterdar haber verir. Hazineî âmiri rede hâlâ iki yüz otuz kese mevcudları vardır. Âsitaneye şimdiden akçe gelmiştir. Ona dahi adam gönderecektir. Ruzi kasıma tamam seksen iki gün var. İki aya değin tahsili melhuzdur. Paşanın tarzı etvarı levendane. Devlette perverde olmamış. Takayyüd eder, lâkin giden mübaşirlere ne veçhile muamele eder, malûmum değildir. Hemen bir gün evvel gelip her işe nizam veresiz. Bana bir donanmış at verdi. Bir de çıplak. Donanmışın melbusatı gayet ednadır. Sultan ise bir nâşeyn bile vermedi. Hâsılı ramazana müsâdif olduğundan perhizi kemalde. Davetlerine binaen vardım. Ne kadar ısrarı saltanat var. Nakise getirtmemek evlâ imiş. Bilmedim. Biraz içağası kütüğe cirdi vurdular. Mecmuu beş saat eğlenilmedi. Mutad üzere ziyafettir deyu paşaya kürk ve hademesine hil'at ilbas olundu. Olmasın dedim. Lâkin ağa pek niyaz eyledi. Keyfiyeti ahalı bu minval üzeredir, malûmun ola...»

Başka bir mektubundaki şu satırlar, onun İbrahim Paşa ile ne kadar içli dışlı olduğuna şahiddir:

«... oğlum Süleyman selâm eder. Bir çıplak midilliye nail olmadı. Ziyadeye biz de rıza vermezdik. Bu kadarca olsa bari neleri eksilir. Kasden midir, yoksa ziyade zügürlüklerinden midir, hayret-

te kaldım. Vardıma bir mertebe pişmanım ki kalem ile tabir edemem... Haber varmış iken odalarında meyva tedarik olunmayıp, ben vardıkdan sonra getirtip şadırvanlı odaya koymuşlar.»

Ziyaretlerde padişaha ve onunla beraber gelenlere hediye vermek, ikram etmek gayet tabii şeylerdi. Böyle bir ziyafette üçüncü Ahmede karşı usule riayet edilmediği ve buna çok sıkıldığı anlaşılıyor.

Safiye Sultanın bir oğlu dünyaya geldiği zaman bunu İbrahim Paşaya haber verdi. İbrahim Paşa Pasarofça muahede desini yaptıktan sonra Edirneye gelmişti. Padişahla birlikte İstanbula dönecekti. Bu sırada üçüncü Ahmedin bir oğlu oldu. Bunu da hemen damadına bildirdi.

«Sen ki vezirim. Bu şeb saat sekizde bir şehzadem dünyaya geldi. İsmi Beyazıt, tesmiye ettim. Haktaalâ kudumunu mübarek eyleyüp etval ömrü ile muammeyliye âmin: Sultan kızmın didesin pus ederim. Mutad üzere mehterhane çaldırma ve şenlik olmak...»

Üçüncü Ahmed en küçük işler hakkında bile damad ve vezirinin fikrini almak ihtiyacını duyar, yahud bunu onunla mektublaşmağa bahane tutardı. Bir mektubunda şöyle yazıyordu:

«Benim vezir m. Miftah ağası ile peşkir ağasının taşra çıkmaları hususu malûmumdur. Selime eski zeameti veriliyor. Miftah ağasına ne vereyim. Çıktıktan sonra talib olursa yüz yirmi akçe ile kaçıbaşılık rüüsü veriliyor. Otuz akçe sayı miri (tasarruf demek istiyor) olur.»

Karısının ve çocuklarının hastalıklarına da İbrahim Paşaya bildirirdi. Hele İbrahim Paşa hastalandığı zaman çok üzülürdü. Ona sık sık mektublar gönderiyordu, halini, hatırını soruyor; kıza Fatma Sultana İbrahim Paşaya iyi bakmasını tenbih ediyordu. Bu mektublardan biri de şudur:

«Benim vezirim. Bu gece nicesin. İlettin hiffet buldu mu? Şeb tâ seher fikrin ile alûde olup rahatım kalmadı. Sahih olmak üzere keyfiyeti yazıp şimdi bildirdim. Teselli olacak cevablar şifayı sadık hâsil eylemez. Vâkiini beyan buyurasın. Hazreti Rabbülâlemin şifayı tam ihsan eyleyüp kem günlerin ne göstere, ne de işittire. Sultan kızmın nergis çeşimlerinden takbil ederim. Paşaya takayyüd edip ilâca mukayyed olasın.»

Eskiden yazılarımızda nokta, virgül gibi işaretler kullanılmazdı. Okunmaları kolay olsun diye burada işaretler ilâve edilmiştir.

Bu mektublar bize yazı dilimizin şekli hakkında da bir fikir veriyor. Eski edebî eserlerin uzun cümlelerinden, yabancı kelime bolluğundan, acayip ve karışık terkiplerden şikâyet ederiz. Gerek üçüncü Ahmedin ve gerek İbrahim Paşanın mektublarında bu hal yoktur. Halbuki bunların da divan edipleri gibi yazmaları icab ederdi. Samimi oldukları için böyle yazmamışlar. Demek ki eski yazı dilimizin kozmopolitliği samimiyetsizlikten ve yapmacıktan ileri geliyormuştu.

Kadircan Kafli

Garib ve inanılmıyacak şeyler

14 çeşid pilavlı ziyafetler
İranda ziyafet sofralarında bazan on dört çeşid pilav ve çilav bulunur

VICTOR EMMANUEL III

İtalya Kralı ve İmparatoru

Büyük harbe iştirak eden hükümdarlardan, bugün de mevkinin muhafaza eden yegâne adamdır

Kaliforniyada San Fransisko körfezinde bulunan bu hapishanenin: Şimalide Melek adası İlerisinde Cennet kögesi Garbında Altın kapısı Şarkında da Hazine adaları bulunmaktadır

Bu gördüğünüz yelkenli 106 yıl, türlü türlü dalgalara göğüs gerekerek Okyanusları aşmış, yüzlerce adamı kurtarmış, harbe Fransızlara karşı kullanılmıştır. Şimdi bir İngilizin müzesinde bulunmaktadır

Bu balık şarkı söyler

BURAYA ÇOCUK KABUL OLUNMAZ!

Havay'da bir doğum hastanesindeki lavha

Avustralya kabilelerinde insan kemiklerinden yapılan ve kollarla bağlanan ölüm kemigi, ölmesi lazım gelen mahkûma gösterilir, başının üzerinde birkaç defa dolatırılır. Sonra mahkûm bu kemigi alır, battaninesine sarılarak, derin bir istigrah âlemine dalar ve ölür

Garib bir tabiat muamması

İzlandanın volkanik arazisinde sabun parçaları atılınca sıcak su fışkıran bir takım çukurlar vardır

DÜNÜN, BUGÜNÜN ve YARININ tarihi: 12 AVRUPANIN ALTINDAKİ ATEŞ

Bîçare İspanyayı bugün kan ve ateşe boğan facia senelerce evvel nasıl hazırlanmıştı?

Yazan: Emrys Jones - Çeviren: İbrahim Hoyi

İspanya, bugün 1931 cumhuriyeti hükümetinden daha evvelki fena idare ve karışıklık tarihini kan ve göz yaşlarıyla ödüyor.

1914 den 1918 e kadar, Avrupa, hayat memat savaşında bulunduğundan İberya yarımadasında kaynayan mücadeleyi farkedecek bir halde mahallî grevler, İspanyayı ikiye ayırdı. Her yeni mücadele, çarpışma, evvelbevel ücretleri arttırmak, ve yaşama şartlarını düzeltmek için yapılmış olmakla beraber, monarşi sisteme, bilhassa İspanya kralı 13 üncü Alfonsa karşı derin itimatsızlığı körükledi, perçinledi.

İspanyanın ilk Reiscumhuru Zamora hapiste

1918 den sonra kabineler birbiri arkasına düştü, yeniden kuruldu; kabineler sırf, Afrikada Abdülkerimin liderliği ile vuku bulan isyan, ihtilallerden doğan müstemleke işlerini halledemediklerinden, işçi sınıflarına kuvvetli, kudretli olduklarını aşkıyan motifleri, hisleri anıhyamadıklarından, ve kendi kendisini idare etmek, bir nevi muhtariyet istediğinde bulunan Katalonya meselesini lâ-yıkile kavrayamadıklarından düşmüşlerdi.

1921 de, İspanya Fasında Anualda yüz bin kişiden fazla İspanyol ölünce, kral Alfonsun etrafında fırtına, tehlike bulutları toplanmaya başladı.

Bu faciyanın mes'ullerini meydana çıkarmak üzere bir komisyon seçildi. Bu komisyonun verdiği rapor hasıraltı edilmesine rağmen, etrafa sızan malûmata göre Anual faciasından yalnız nazırlar değil kral Alfonsun kendisi de bizzat mes'ul olduğu anlaşıldı.

Alfons parlamentoyu feshetti ve general Primo de Rivera'nın diktatörlüğünü hazırladı. İspanya, generali bir kurtarıcı gibi karşıladı. O kadar ki, bir zamanlar sosyalist liderleri bile kabinesine girdi. Primo kuvvetli bir adamdı. Fakat, Hitler ve Mussolini gibi kendisine yardım edecek, müzahir olacak fırkası yoktu. Zayıf tarafı da burası idi.

Durum da onun aleyhinde idi. Köylüler, toprakta hisseleri olmadığı için mes'ud, memnun değillerdi. İspanya sanayi o kadar geri idi ki, şöyle dişe do-

İspanyanın son kralı Alfons askeri teftiş ediyor

kunur ücret vermenin imkânı olmadığı için, kasabalardaki işçiler de tatmin edilmiş sayılmazlardı.

1929 dünya iktisadî buhranı ortalağı kapı, kavrurca Rivera'nın diktatörlüğü de müdhiş bir darbeye uğradı; ve 1930 başlarında saltanatı sona erdi. Primo de Rivera sekiz sene hüküm sürmüştü.

Kral Alfons, general Berenguer ve amiral Juan Aznar gibi elemanlarla diktatörlüğü idame ettirmeye denedi. Fakat bu elemanlar, kalitece Riveradan çok aşağı idiler. Alfons, tahtını tehlikeye düşürmeyecek her türlü şekilleri, kombinonları tecrübe etti. Fakat Alfons tıpkı Canuteye benziyordu. Cumhuriyetçilik dalgasının önüne artık geçilemezdi. Hayat pahalılığı arttıkça da bu hareketin temposu zayıfladıkça zayıfladı.

İspanya, Riveranın diktatörlüğünün acısını yavaş yavaş tatmaya başlamıştı. Rivera kilise ile orduyu memnun etmek maksadile vergileri arttırmıştı. Bîdece ise karma karıştı. Peseta (İspanya parası) geri kalan refah ve zenginliği de peşine takarak, silip süpürerek düştüğüne düşü.

1930 yılının 17 ağustosunda İspanyol cumhuriyetçi liderleri, bir İspanyol cumhuriyeti kurmak yolunda takib oluncak usulleri tesbit etmek için San Sebastiyen'deki Londra oteline gittiler. Cumhuriyetçiler, ordunun büyük bir kısmı ile umumi grevlerden istifade edeceklerini, yardım göreceklerini umuyorlardı. Aynı senenin ikinciteşrinde bir isyan koptyusa da çabuk bastırıldı, ve hemen söndü. Maamafih, cumhuriyet çok sade bir şekilde vücut buldu. 1931 de belediye se-

çimleri yapıldı. İspanya halkı sekiz senedenberi ilk defa olarak rey verebilmek imkânını elde etmişti.

Zahirde bu seçimlerle köy ve kasabaların belediye meclisleri seçilecekti. Hakkat halde ise seçim maksad krallık veya cumhuriyet idarelerinden hangisine uyulacağını tebarüz ettirmek olduğundan bu seçim ile kral Alfonsun mukadderatı bilinmiş bulunacaktı.

İntihabların kanunî şekilde cereyan edip etmediği bilinmemekle beraber, ekseriyetle cumhuriyet rejimi lehinde rey verildi.

Kral Alfons son saatlerinin geldiğini ve tahtından atılacağını evvelden anlamıştı. Ve 14 nisan öğleden sonrası, nazırlar ile son bir toplantı yaptı.

Cumhuriyet liderleri, ihzari ve muvakkat bir kabine kurdular.

O gecenin dokuzunda da, kral Alfons mevkiini tarihe terketmiş ve, «sabah kralı» safına geçmişti. Son sür'atle otomobili ile Fransız hududuna yollanmıştı. İspanyanın yeni ana yasasında şu hükümler vardı:

İspanyol cumhuriyeti, her sınıf işçilerin demokrat cumhuriyeti olacaktır. Kilitse kaldırılmıştır. Halk istediği dini tutabilecektir.

Ana yasa ayrıca bir çok sosyal ıslahat vâdetmekte, ameyle meseleleri ücret işlerinin düzeltilmesi kat'iyetle bildirmektedir.

Cumhuriyetin ilk başkanlığına, hiç bir vechile ihtilâli olmıyan Endülüs'ü avukat Nicélo, Alcalá Zamora getirildi. Zamoranın ihtilâli olmadığı, başkanlığı esasında toprağın yeniden taksimine asla yanaşmaması, muhalefet etmesi, (ki böyle bir hareket haddi zatında İspanyadaki köylü, çiftçi meselesini kökünden hallederdi) ve bazı İspanyollarca İspanyanın iktisadî hayatını felce uğratan boğan dini teşekkülleri ilga etmemeyle anlaşıldı.

Daha ilk adımda, cumhuriyet makinesi gıcırdamaya, falsolu sesler çıkarmaya başladı. Yavaş yavaş derin bir memnuniyet-sizlik etrafı sardı. Yeni cumhuriyet kor-

EDEBİYAT

Manon Lesko

Fikret Adilin bu tercümesi bugünkü tercüme anarşisi içinde parlayan temiz bir ışıktır

(Asmalımsıcıl 74) ün orijinal muharriri, Fikret Adil arkadaşımız, Abe Prevonun, Manon Leskosunu kısaltarak, bir Türk okuyucusu için lüzumsuz olan parçalarını atarak, bu suretle eserin hakî özünü vererek dilimize çevirdi.

Fikret Adil

Bugün matbuatımızda görülen tercüme anarşisi içinde, parlayan bu temiz ışığın, gözümüzü ferah verdiğini söylerken hiç te mübalâğa etmiyoruz. Filvaki, bir takım menfaat düşkünü tabiblerin ortaya döktükleri yalan yanlış tercümelere, veyahud da, amatör delikanlıların, daha mekteb sıralarında emekliyenlerin bedavadan, hattâ üstelik para vererek yazı piyasamıza yağdırdıkları her türlü edebî kıymetten uzak, güzel türkçenin katili eserler yüzünden okurların maruz kaldıkları hakaret, hiç te azımsanacak cinsten değildir. Hiçbir usule, disipline uymadan bir eserin bir kaç türlü tercümesine rastlıyoruz ve hiçbir tercümede de diğerine bir nebze- cık olsun benizyen taraf yoktur.

Halbuki, yazı piyasamızda oldukça belli bir kıvımdama var. Tercüme savaşı var. Kılı kırk yaran okuyucu da, bu emeklere sırtını çevirmekle mukabele etmiyor. Garbın ölmez eserlerini arıyor, yepyeni bir çeşni tutmak hevesile, bunlara koşuyor. Lâkin tatmin olunabiliyor mu? Hiç sanmıyorum. Zira ekseri tercümelere, türkçesizlik noksanı var. Asıllarında hakikî bir kıymet olan bu eserler - birkaç değerli isim müstesna -

hep meçhul, «nevvehesler» elinde geçhid edilecek karşımıza çıkıyor. Meselâ, Oskar Vayldin The Picture of Dorian Grey isimli eserini dilimize çevirenler, ne yazık ki, bu zid ruhlu, İngiliz sosyetesinin âsi karakterli romancısını anlamamışlar, ne demek istediğini kavrayamamışlar ve o adetâ klâsikleşmiş romani gayet soluk, cılız bir surette bize aksettirmişlerdir. Bence, kabahat, tercüme edenlerde değil, tercüme ettirenlerdedir. Çünkü ortada bu tercümelere kontrol edecek, lisans pürüzlü olup olmadığını anlıyacak ve nihayet dilimize çevrilen mataların, inceliklerini kavriyacak tabii yoktur. Bellediği dört buçuk yabancı kelime ile matbuat arasına çıkan «nevvehesler» in, defterler dolusu (edebî zırvalarını) sırf ucuz, parasız olduğu için alanlar, garib bir ruhi sakatlığı ile Türk tercüme edebiyatına yaptıkları fenalıkları duyamıyarak hem kelliiklerini, hem de fodulluklarını ortaya koyuyorlar.

İşte Manon Leskonun aslından dilimize çevirdiği fransuzcasını pek iyi bilen, okuduğunu lâyikile anlıyan Fikret Adil, bu tercüme anarşisi içinde bize verdiği küçük, fakat nümunelik tercümesiyle, güzel ve faydalı bir çığır açmış oluyor. Türk kari, özlü eser istiyor. Bir gram bal almak için bir kilo odun çığnemek sevdisinde değildir. Bunu gözönünde tutan değerli mütercim, Abe Prevonun türlü dinî hislerinin ilhamile yazdığı birçok pasajları çıkararak eserin özünü meydana koymuştur.

Kendisini tebrik ederken, tercüme işiyle uğraşanların da, bu çığırı hor görmemelerini ve buradan yürümelerini temenni edeceğiz. İ. H.

suçile muhakeme ve idama mahkûm etmişlerdi.

Halbuki Zamora, onu affetti. Bir müddet hapiste tuttuktan sonra serbest bıraktı. Bu da, cumhuriyet hükümetinin ne derece zayıf olduğunu isbat eder. Filvaki âsi general, hapisten çıkar çıkmaz gene cumhuriyet aleyhinde çalışmaya başlamıştı. 1934 de sağ cenah partileri, seçimde büyük bir muzafferiyet kazandı. İşçiler bu muzafferiyeti İspanyada faşist rejiminin ilk adımı, veçhesi diye telâkki ettiler. Sağcılar da arzularını, emellerini saklamıyorlardı.

İşçiler mücadeleye karar verdiler ve umumî bir grev ilân ettiler. Bazı mntakalarda, bilhassa Asturias, Madrid ve Katalonyada bu grevler, birer müsellâh isyan şeklinde tecelli, tebellür etti. Maamafih, bu isyanlar, teşkilâtî değildi. Muhtelif eyaletlerde çarpışmalar arasında da müşterek bir plân yoktu.

Haricî dünya, İspanyanın bu harb sonrası vaziyetinin Asturiadaki isyan neticesinde vukua geldiğini sanır. Zira mevzuu bahsolan isyan sonunda Asturia eyaletini yakalıyarak hiyaneti vataniye

(Devamı 10 ncu sayfada)

Dünün, bugünün ve yarının tarihi

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)
İletin büyük bir kısmı 15 gün Asturia madencilerinin işgali ve idaresi altında kalmıştı. Asturia'lılar, o zaman da, sonraları 1936 da general Franko ordularıyla çarpıştıkları gibi aynı celâdet ve geceat ile dövmüşlerdi.

Bu hâdiseye İspanya tarihinde kara bir fasıldır. Zira, eninde sonunda mağlûb olan Asturia madencilerinin yüzlerce çoluk çocukları ile birlikte, hiç bir merhamet hissi duyulmaksızın, yüzler kızırmaksızın topa tutulmuş, mitralyöz ateşi ile doğranmışlardı. Fakat bu İspanyol faciası, 17 temmuz 1936 da bir faşist, monarşist ayaklanmasa başlayan hâdiselerin mukaddemesini teşkil etti. Ve bütün dünya, aylarca, 1917 Rus ihtilâlin denberi tesadüf edilegen en büyük dahili harbi seyre koyuldu.

Bu hâdiseler 1936 şubatı seçimleriyle başladı. Çıbanın başı meydana idi: Or-

tada faşistlerle cumhuriyetçiler meselesi vardı.

Nüfuzlu, ileri gelen monarşistlerden biri olan Jose Calvo Sotelo bu çıbanı kopardı, ve apaçık haykırdı:

«İspanya demokrasisi, daima ve kat'i bir surette komünizme müncer olacak - tir..» dedi.

Bu arada İspanyol sollarının bütün kuvvetleri birleşerek bir halk cephesi vücuda getirmişlerdi.

Seçimlerde, sol partileri kazandı. İhtilâlciler seçime fesad karıştırdığını iddia ettiler.

İster doğru, ister yanlış, mart ayında, seçim neticelerinin kabul edilemeyeceğini gösteren hâdiseler vuku buldu. Ve İspanya sahnesinde cinayetler, katiller ve işyanlar birbirini takip etti.

★

Sanki Şikagonun o en fena günlerinde bulunuyordunuz. Sokaklardan cehenne-

mi bir sür'atle giden otomobillerin saçtığı mitralyöz ateşlerle adamlar öldürülüyordu. Bu terör devrinin kurbanlarından biri sosyalist me'usu Asua'nın arkadaşı oldu. Meb'usa yapılan bir suikasta kurban gitmişti zavallı.

Bununla beraber, bu öldürmeler, vurmalar hiç de boş bir maksadla yapılmıyordu. Bununla halk cephesinin nizam ve intizamı, asayiş muhafaza edemediği gösterilmek isteniyordu. Halk cephesi de sosyalistlerin yardımına aynı usulüleri tatbik ederek, sağcı düşmanlarını öldürdüler.

Nisan ayında, hakikî İspanya faciası dramının başlayacağı apaçık belli oldu. Militaristlerin bir darbe hükümet hazırladıkları, ve diktatörlük kurmak istedikleri daldandı, budaklandı.

Cumhuriyetin doğumunun beşinci yılı arifesinde Asuanın dostunu öldürenin muhakemesine riyaset etmiş olan hâkim faşistler tarafından öldürüldü. Bundan fân halde kızan antifaşistler de, faşist karargâhlarına hücum ederek, içerdeki - lerini öldürdüler.

Ve o zaman hükümet, umumiyetle faşist sübaylardan mürekkep olan, İspanya askeri cemiyetinin idareyi ele almak, hükümeti devirmek için muazzam plânlar vücuda getirmiş olduğunu meydana çıkardı.

İspanya cumhuriyetince şüpheli görülen zabıtlar, strateji ehemmiyeti haiz olan mevkilere tayin olunmuşlardı. Memlekette silâh kaçırılmıştı. Bu, 1936 haziranının ortalarında oluyordu.

Müşkülât daha bitmemişti. Sosyalist liderlerinin arzularına rağmen 250 bin amele bir grev yaptılar. İspanya karışmıştı. Grevi bastırma için hükümet, anarşinin artmasını isteyen anarşistlerin mukabelesine maruz kaldı.

(Arkası var)

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada
hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonu 22398 - 21044

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I - İdaremizin Likör Fabrikası için «10.000» kilo kesme şeker açık eskiltme usulüne satın alınacaktır.

II - Muhammen bedeli beher kilosu «28.95» kuruş hesabıyla «2.895» lira ve muvakkat teminatı «217.12» liradır.

III - Eksiltme 19/VIII/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 10 da Kabataşa Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5078»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli		Muvakkat teminatı	Eksiltmenin saati
		L. K.	L. K.		
İskarta ip	6124 kilo	— 19	1163 56	87 26	13
» Kınnap	1713 »	— 21	359 73	26 97	13.30

1 - Yukarıda cins ve mikdarları 2 kalemde yazılı İskarta ipler için 2/8/938 tarihinde elde edilen fiyatlar lâik hadde görülmediğinden açık arttırmaları 10 gün temdid edilmiştir.

2 - Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

3 - Arttırma 12/8/938 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşa Levazım ve Mübayaat Şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

4 - Nümuneler hergün Ahırkapı Bakım evinde görülebilir.

5 - İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «5079»

1 - Ahırkapı Bakım evinde mevcut 1385 kilo İskarta çul ile Kabataş Levazım ambarında mevcut 26 kalem eşya pazarlık usulüne satılacaktır.

2 - Arttırma 18/8/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 10,30 da Kabataşa Levazım ve Mübayaat Şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

3 - İp nümuneleri Ahırkapı Bakım evinde, 26 kalem eşya nümuneleri Kabataş ambarında görülebilir.

4 - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı yazılı satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «5080»

Müzayede İle Satılık Kârgir Köşk

Göztepe Tramvay santral istasyonuna yakın Taşmekteb sokağında 12 numaralı 1340 metre meyvalı bahçesi, 6 oda, 2 salon, 2 banyo, 2 helâ, 2 mutfak, elektrik, terkos ve havagazı bulunan iki bölüklü yeni inşa edilmiş sırf mülk kârgir köşk Üsküdar İcra dairesinde 938/1526 dosya ile 17 ağustos 938 Çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar müzayede ile behemehal satılacaktır. Fazla malûmat Galatada Ada han 10. Telefon: 43837

İş Dairesi Bölge XVI Amirliğinden:

1 İkinciteğrin 936, tarihinde Ankarada faaliyete geçmiş olan «İktisad Vekâleti İş Dairesi» nin 27 haziran 938 tarih ve 2/9059 sayılı Vekiller heyeti kararı mucibince Koşaeli ve Bolu vilâyetlerinden tereküb etmek üzere teşkil olunan XVI ncı İzmit bölgesi teşkilât merkezini muvakkaten Ticaret odasında tesis ederek 1 ağustos 938 tarihinden itibaren filen işe başlamıştır. «5049»

Nafia Vekâletinden:

Sivas - Erzurum hattının 499+825 inci kilometresinde güzergâhın katettiği serçme dairesi üzerinde inşa olunacak iki defa elli metrelik demir köprüünün inşası ve montajı kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 - Münakasa 19/9/938 tarihine müsadir pazartesi günü saat onda Vekâlet demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyonu odasında yapılacaktır.

2 - Bu köprüünün muhammen bedeli doksan bin iki yüz elli iki liradır.

3 - Muvakkat teminatı beş bin yed' yüz altmış iki lira altmış kuruştur.

4 - Mukavele projesi, eksiltme şartnamesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, 15062 numaralı köprü şaması, Rayprofili, 388 numaralı imbisat tertibatı, 390 numaralı telgraf hatı, konsolu, 389 numaralı giriş resimlerinden ibaret bir takım münakasa evrakı dört yüz elli iki kuruş mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 - Bu münakasaya girmek isteyenlerin 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikaları ve 938 senesi için muteber olmak üzere Vekâletimizden verilmiş müteahhütlik vesikalarını ve fiyat teklifini havi kapalı ve mühürlü zarflarını eksiltme şartnamesi ile mezkûr kanunun tarifati dairesinde hazırlayarak 19/9/938 tarihinde saat dokuz kadar demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

6 - Bu münakasaya gireceklerden lâkal elli metrelik bir demir köprü imal ve montajını yapmış olmak şartı aranacaktır. «2766» «5048»

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

4 üncü keşide 11/Ağustos/1938 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır..

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz...

Müsabaka imtihanı

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından:

- 1 - Bankamıza müsabaka ile «10» müfettiş namzedi alınacaktır.
- 2 - Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler veya Yüksek İktisad ve Ticaret okullarından veyahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerindeki muadillerinden diplomalı olmak lâzımdır.
- 3 - Müsabaka 7, 8 ve 9 Eylül/938 günlerinde Ankara ve İstanbul T. C. Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar Teşrinievvel içinde sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.
- 4 - Müfettiş namzedlerine «140» lira aylık verilir. Askerliklerini yapmak üzere ayrılan müfettiş ve müfettiş namzedleri askerlikten avdetlerine kadar maaşsız mezun sayılırlar.
- 5 - Müfettiş namzedleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına tâbi tutulacaklar ve kazandırlarsa «175» lira aylıkla müfettişliğe terfi ettirileceklerdir. «Yeni kanunumuz mucibince bankamız memurları da tekaüdlük hakkını haizdirler.»
- 6 - İmtihan programı ile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir T. C. Ziraat Bankalarından elde edilebilir.
- 7 - İstekliler, aranan vesikaların asıllarını veya noterden tasdikli suretlerini bir mektubla Ankarada Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya göndermek suretiyle müracaat etmelidirler. Bu müracaat mektubiyle vesikaların en geç 24/8/938 tarihinde Teftiş Heyeti Reisliğine gelmiş olması meşruttur. «2397» «4402»

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satılma komisyonundan:

- 1 - Deniz nakil vasıtaları için 106 kalem eşya kapalı zarf usulüne satın alınacaktır. Tahmin bedeli 6902 lira 75 kuruştur.
- 2 - Adı geçen malzemeye aid şartnameler Merkezimiz levazımından parasız alınır.
- 3 - Eksiltme 18/Ağustos/1938 Cuma günü saat 11 de Galatada Kara Mustafa paşa sokağında mezkûr Merkez Satılma Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Muvakkat teminat parası 517 lira 73 kuruştur.
- 5 - Eksiltmeye gireceklerin 1938 senesi ticaret odası vesikalarını teminat makbuzu ile birlikte vermeleri lâzımdır.
- 6 - Eksiltmeye girecek olanlar kapalı zarf usulüne teklif mektublarını saat 10 a kadar komisyona mühürlü olarak vermeleri şarttır. Aksi takdirde eksiltmeye giremezler. «5071»

**TALİHSİZLİKLERE
KARŞI
ÇELİK SİPER**

HASTALIK
DÜŞKÜNLÜK
İSSİZLİK

Numara: 2968

PLÂJDA BİR KAZA

Çeviren: H. Hatib

Kumluğa geldiği zaman Gérard elli kadar insanın sahilde toplanmış, ve gayet heyecanlı hep bir ağızdan bir şeyler söyleyerek denize baktıklarını gördü. Bunların önünde mayo giymiş zayıf bir adam suyun içinde biraz ilerlemiş, fakat yükselen dalgalara daha fazla yaklaşmaktan korkar vaziyette mütereddid ve çaresiz duruyordu. Gérard bu adamı hemen tanıdı. Terminus otelinde oturan Gaston Labastide isminde bir adamdı. Bir çok defalar kendisine konuşmuş, hattâ bir kaç kere de beraber tenis oynamışlardı. Gérard kalabalığa sokularak:

— Ne oluyor?

Diye sordu. Bir kadın kendisine, heyecan ve telaştan titriyen bir sesle izahat verdi:

— Çok müdhis birşey! diye haykırdı. Tasavvur ediniz mösyö, böyle herkesin gözü önünde boğulmak.. Kimse kendisini kurtarmak için bir şey yapmıyor. Terminus otelinden bir madam... Galiba ismi de Dumont imiş! Şu önde gördüğü müdhis mösyö ile beraber banyo yapıyorlarmış.. Böyle bir havada denize girmek ne ihtiyatsızlık! Birdenbire müdhis bir dalga kadıncağızı sürükleyivermiş.. Mösyö yüzük bilmiyormuş!..

Uzaktan, dalgaların arasında, arasıra siyah bir nokta görülmekte idi. Gérard tereddüd etmedi, ceketini ve iskarpinlerini bir anda çıkararak, denize atıldı. Dalgalar çok kuvvetli idi. Gérard bütün gayretine rağmen istediği kadar sür'atle ilerleyemiyordu. Kazazedeye yaklaşabilmek için bir kaç dakika kaybetmişti. Genç kadın soğukkanlılığı muhafaza ediyordu. Büyük bir cesaret ve gayretle kendisini suyun üstünde tutmağa muvaffak olmuştu. Fakat kuvveti tükenmek üzere idi. Genç adam tam vaktinde yetişmiş bulunuyordu.

Sahilde onları büyük bir sevinçle karşıladılar. Öne atılan bir kaç kişi - tabii içlerinde mösyö Labastide de eksik de - geldi - hemen Gérardın kolları arasından kıymetli yükünü aldılar. Genç kadını kumlara yatırdılar. Ve kendisine gelmesi için bir hayli uğraştılar. Nihayet Madam Dumont gözlerini açtı ve onu alıp oteline götürdüler.

«— Pekâlâ sevgili dostum, esasen Parise avdete karar vermiştim.»

Gérard da kendi oteline gitmiş ve değişmişti. İçinde büyük bir rol oynadığı bu heyecanlı vak'a Gérardı pek memnun etmişti. Çünkü o, Madam Dumontu seviyordu. Eğer bu vak'a olmamış olsaydı şüphesiz ki Gérard genç kadına yaklaşmağa cesaret edemeyecekti ve onu böylece nihayete kadar - hiç olmazsa, bu tatil nihayetine kadar - böyle ümitsiz ve cesa- retsiz bir aşkla sevecekti. Esasen Gérard rakıbsız bir aşık değildi. Bunu kendisi de biliyordu. Rivayete nazaran Mösyö Labastide bu mes'ud adamdı. O genç kadının oturduğu otele inmişti. Her yerde beraberlerdi. Teniste, plâjda, gazinoda birbirlerinden ayrı kaldıkları yoktu. Bazı dedikoducu insanlar Madam Dumont'un Labastide'in metresi olduğunu dahi söylüyorlardı. Bazıları da bu şeyin kendilerine aid bir mesele olduğunu ve bu iki insanın hür insanlar olduklarını ileri sürüyorlardı. Öyle ya Madam Dumont dul bir kadın olduğu gibi Labastide de bekâr bir adamdı!

★
Ertesi gün genç adam yemeğini bitirmek üzere iken bir madamın salonunda kendisini beklemekte olduğunu söylediler. Bu Madam Dumont'tu. Her zamankinden daha güzel, daha cazib, ona ellerini uzatmış, heyecanlı gözleri parlıyorlardı:

Hayatımı kurtardınız, demişti. Müsaade ediniz de size dostum diye hitab edeyim. Kendimi toplar toplamaz ilk isim size teşekkür etmek için buraya koymak oldu. Bilmem ki size minnettariğımı nasıl izhar edeyim... Yaptığımız şeyin büyüklüğünü hayatımın sonuna kadar unutmayacağım.

Gérard bu ziyareti sabaktanberi bekliyordu. Bunun için onun teşekkürlerini işittikten sonra yapacağı şeyleri ezberlemişti bile... Kararı şöyle idi: Genç kadının dizlerine kapanacak, iki uzun haftadanberi kendisini delicesine sevdiğini itiraf edecek, ve onu dalgaların arasından kurtardığı saniyenin hayatının en mes'ud bir saniyesi olduğunu söyleyecekti. Fakat işte şimdi, sevgilisinin karşısında başkın bir hale girmişti. Vazifesinden başka bir şey yapmadığını söyleyerek teşekkürüne hiç hacet olmadığını mırıldandı. Madam Dumont gittikten sonra bu cesaretsizliğine canı sıkılmıştı.

★
Tabii bugünden sonra genç kadınla sık sık görüştüler. Ve nihayet bir öğleden sonra, Gérardın ne zamandanberi heyecanla beklediği fırsat kendini gösterdi. Genç kadın onu تنها bir kenara çeke-

- 1 — Sivasta Cumhuriyet meydanında yapılacak Halkevi binası projesinin tanzimi işi münakasaya konulmuştur.
- 2 — Bu bina için 150 ilâ 200 bin lira sarfedileceği tasavvur ve tahmin edilmiştir.
- 3 — Müsabakaya iştirak etmek isteyen zevat Güzel San'atlar Akademisinin ehliyet vesikasını ve tavsiyesini hâmil olmaları şarttır.
- 4 — Proje 15/Teşrinievvel/938 tarihinde Sivasta C. H. P. Başkanlığına teslim edilmiş bulunması şarttır.
- 5 — Bina mahallini görmek ve iklim şartlarını anlamak için Sivasa gelmesi mecburi olan talib mimar ve mütehasşısın azimet ve avdet ücretleri Sivasta tesviye edilecektir.
- 6 — Proje için lâzım gelen şartname ve arsa plânı C. H. Partisinden meccanen verilecektir.
- 7 — Nafia Vekâletince birinciliği kabul ve tasdik edilecek proje sahibine 3500 ve ikinciyi 800 lira verilecektir.
- 8 — Talip olanların Sivas Cümhuriyet Halk Partisi Başkanlığına müracaatları lâzımdır. «5036»

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
neuralji, kırıklık ve bütün ağrılarınizi derhal keser.

İcabında günde 3 kâşe alınabilir.

— Azizim, dedi. Size söyleyecek bir şeyim var...

Çehresini tatlı bir pembelik kaplamıştı. Genç bir kız gibi mahçup bir bakışı vardı. Delikanlının kalbi ümidle titriyordu. Genç kadın devam etti:

— Gérard sizden bir şey isteyeceğim... Öyle bir şey ki bunu insan ancak çok samimî, çok iyi ve menfaatsiz bir dostlukla kendisine merbut olan bir dosttan istiyebilir...

Genç adam teheyyüçle:

— Söyleyiniz... diye haykırdı. Biliyorsunuz ki en büyük arzum sizin hoşunuza gitmektir.

Madam Dumont müsfik bir tavırla onun ellerine sarılmıştı.

— Biliyorum, dedi.

Küçük bir tereddüd anından sonra:
— İşte Gérard! diye fısladı. Sizden buradan gitmenizi rica edeceğim. Evet buradan gitmenizi... Durunuz size izah edeyim... Gaston için bunu sizden istiyorum... Evet Mösyö Gaston Labastide ile aramızda... Aman Allahım... Bakınız Gérard size böyle bir itirafta bulunabilmek için size ne kadar büyük bir dostluğum

ve emniyetim olmalı... Anlıyorsunuz ya... Evet aziz dostum Gaston ile bir kaç zamanandanberi sevişiyoruz... Bu aşk bir kaç gündendenberi sıkı dostlukla bizi büsbütün birbirimize bağlamış bulunuyor... Zavalı sevgili Gaston size her an tesadüf ettikçe rahatsız oluyor... Tabii benim hayatımı kurtarmış olmanız onu biraz küçük düşürüyor... Böyle zannederek üzülüyor... Kendinizi bir onun yerine koyunuz da bakınız... Hakkı yok mu ya, anlıyorsunuz değil mi Gérard?

Gérard hiddet ve yeisini saklamak için cebri nefis etti. Rengi biraz atmıştı. Buna rağmen neş'eli olmağa gayret ettiği bir sesle:

— Pekâlâ sevgili dostum, dedi. Esasen Parise avdete karar vermiş bulunuyordum. Görüyorsunuz ya bu suretle bana teşekkürüne bile hacet kalmıyor.

Yazan: B. Gervaise

YARINKİ NÜSHAMIZDA:
Bedava dişçi

Çeviren: İsmet Hulûsi

Gurabi efendi ile evlâdlığı Torik Necmi karşı karşıya kalmışlardı. İhtiyar sordu:

— Sen bana piyango vurduğunu nereden haber aldın?

— İmrahor'dan aşağı iniyordum. Kömürçü Şakir ağanın kaynına rastladım, o söyledi.

— Vay canına!

Oralara kadar duyulmuş mu, be? — Ne söylüyorsun, bey baba?! Bütün çarşı çalkaniyor. Nerede ise dellâl çıkaracaklar.

— Ulan, amma aç gözülü insanlar! — Bunda aç gözüllük, tok gözüllük yok. Millet havadis peşinde. Duyan, duymıyanın kulağına bir fis geçti mi, tamamdır. Yokuşun üst başından alt başına kadar lâhzada yayılıyor. Merak etme: akşama gazeteler de yazar.

Gurabi efendi başını salladı. — Tâci edenler olmasa, zararı yok; bu da bir şöhet.

— Sen de kapını kapat. Gelen olursa, hanım annem sepetlesin.

— Gene balta oluyolar.

— Buradan, birkaç gün için fertiği çek. Ahablardan birinin evine düş; orada kapan. Sonra iş tavsadı mı, tekrar meydana çıkarsın.

— Kime gideyim?

— Onun orasını paran yokken kestirmek belki de güçtür. Ama, şimdi cebin dolu olunca sana cümle âlem dost olur; kapısını açar; döşegini serer; önüne tabla ile yemek koyar. Mahallede, senden bahsedildikce moruktan üstün lâf etmiyenler bugün Gurabi efendi amcamız diyorlar. İnanmazsan, söylecene bir çık, dolaş. Etrafına kulak ver, göz gezdir. Bak ne kadar saygı göreceksin. Dinine, diyanetine yandığım para!

SON POSTANIN EDEBİ ROMANI

GURABI EFENDİ AVRUPADA

YAZAN:ERCÜMENDEKREM TALU

Hangi bir lekenin üzerine bir tane mandagözü otur, o saat leke görünmez olur. En içi fesad adamın, en kötü insanın, mangiz şefaatsididir. Taş tutuyor musun? Korkma! Bas git. Ayağının altına ne rastlarsa rastlasın; hasbi geç; çiğne, yürü! Din, iman, ırz, namus deme. Kapeleni ense ne bas, hemen pazarlığa giriş. Onda sekizini ucuz pahalı satın alırsın. Cebinde cüzdanı olanın zabıtada sabıka kay-Gurabi efendi: «Ahdım vardı. Şu romatizma ağrılarımı tedavi için frengistana gitmeği düşünüyordum» dedi

lyacağı: İstersen, hiç tanımadığın herhangi bir avalın evine damla. «Ben, Gurabi efendiyim!» de. Başka lâf istemez. Onlar, her halde, kendi bilet numaralarına bakarken büyük ikramiye-nin kime çıktığını gazetede görmüşlerdir.. derhal sana kapıyı açarlar; diller dökerler; yedi ceddine âşına çıkarlar. Böyle olmazsa, yuh ervahıma!

Fakat, bey baba, sen dalga geçiyorsun galiba? Yoksam yarım saatdir, boşuna mı çene çalıyorum? — Hay, babanın canına rahmet! Ulan adamsın be bey baba! Para yemesinin yolunu biliyorsun, sen. Böyle insanlara bayılırım.

Fakat, bey baba, sen dalga geçiyorsun galiba? Yoksam yarım saatdir, boşuna mı çene çalıyorum? — Hay, babanın canına rahmet! Ulan adamsın be bey baba! Para yemesinin yolunu biliyorsun, sen. Böyle insanlara bayılırım.

İfakat hanım namazını bitirmiş, so-

fada dolaşmaya başlamıştı. Torik Necmi babalığına işmar etti. İki de sustular. Fakat kurnaz koca karı yanlarına gelir gelmez, gizli bir şey konuşurken birdenbire lâfı kestiklerini tavırlarından sezdi. — Gene ne kumpası kurdunuz? Ne fesad karıştırdunuz? diye sordu. Torik cevap verdi: — Hiç! Rabbim kuru iftiradan saklasın! Senin gönlün fesad da anne hanım, herkesi kendin gibi sanıyorsun. — Ben ikinizi de rana bilirim. Hele bu pinpon! yok mu, alimallah saman altından su yürütür. Karda gezer izini belli etmez. Öyle hile kumkumasıdır o! — Böyle söyleme sıkılmıyor musun? Eyâlin be yahu! — Bana ehil, ayal saygısı öğretecek sen kalmadın. Emiklim olsan ne ise ne. Ve lâkin emiklim de değilsin. Seni ne karnımda taşıdım, ne de sana memenden süt emzirdim. Kimsesizliğine acıdım, huyunu husunu mülâyim gördüm de evlâd edindim. Şimdi tepeme ini çıkıyorsun? — Estâfirıldak anne hanım! Demem o deme değil. Herifceğizin ağız var, dili yok da sanki abukathığını edeyim dedim. — Onun mu dili yok? Hem de pabuç kadar var.. Dişsiz çenesini bir işletmeyi görsün. Kuyu çıkırgı yanında haltetmiş! O lâfına başladığı vakit, ağzına bir yandan buğday dolduran olsa, yarım saatte bir çuval öğüdür. Gurabi efendi bu çekıştırmeyi sıkılarak dinliyordu. Nasılsa gayrete geldi.. isyan damarları ayaklandı: — Eh! diye bağırdı. Artık elveriş! İkiniz de edebinizi takınız gayri. Karşınızda apokurya maskarası yok! Para salabetini arttırmıştı. Kendinl eskisinden daha erkek, daha cesur ve bilhassa daha kavi hissediyordu.

(Arkası var)

Diş Doktoru Diyor ki :

Kısa bir müddet "RADYOLİN", kullandıktan sonra, dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmilin mahvolduğunu, zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihapların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet temiz - Gayet sihhî - Gayet ucuz

Her gün sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra dişlerinizi

Radyolin ile fırçalayınız!

ANNE LER

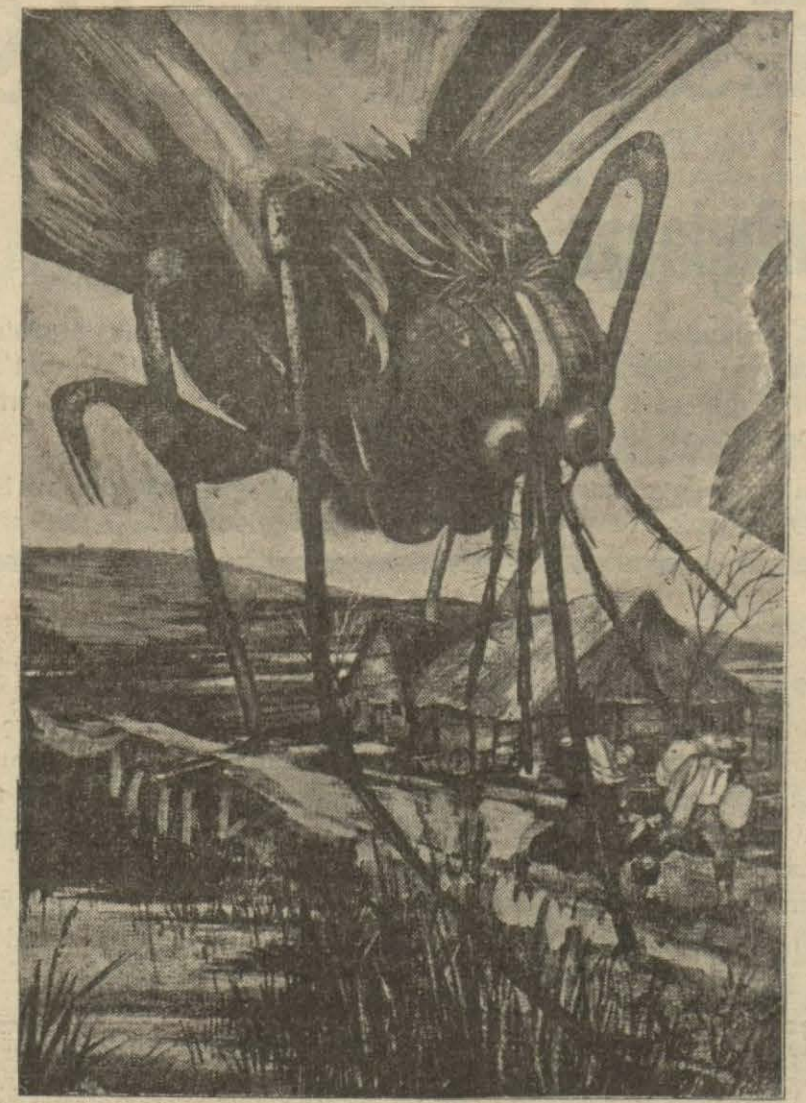
Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçımlatan sebeplerden birisi de apış aralarının ter ve saireden piserek, kızararak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar.

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildleri ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

**F
A
Y
D
A**

Sizi sıtmadan da koruyacak yegâne devadır. Bütün bulaşık hastalıkları taşıyan sinekler sıtma ve malaryayı da evinize, köyünüze ve yurdunuza taşırlar. Bu pis ve mikrob taşıyan hayvanları kökün-

den öldürmek ancak **FAYDA** ile kabildir.

FAYDA yı İstanbul, Beyoğlu, Ankara, Karaköy, Beşiktaş, Beyazıt, Eskişehir Hasan depolarile aşağıdaki Hasan deposu acentalarında bulabilirsiniz: Konyada Ali Ulvi Erandaç Erzurumda Kulaçlar Şevket oğulları, Malatyada İbrahim Işık, Bursada Lofçalı Hasan Tahsin ve Mehmet Kemal Duraner, İzmirde Kadri Tömektir. En küçük tenekesi 20 - çeyrek litrelik tenekesi 30 - yarım litrelik tenekesi 45 - bir litrelik tenekesi 70 - 5 litrelik tenekesi 300 kuruştur. toptancılara tenzilât

Sporda

Çalışmada

Dansla

Sokakta

Güneş banyosunda

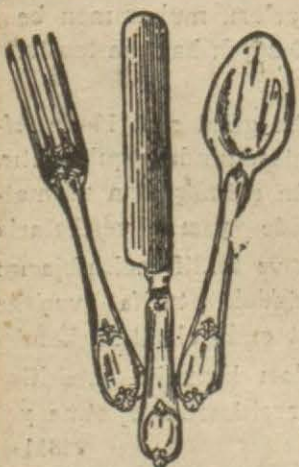
BAYANLARA AYLIK TEMİZLİKLERİNDE HER YERDE BÜTÜN RAHAT VE KOLAYLIĞI VERİR

ADEMi İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

H O R M O B İ N

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Lokanta ve Gazinocuların Nazarı Dikkatine!

Fabrikamızın **BAŞKURT** markalı yerli mamulâtımızı görmeden **ÇATAL KAŞIK** ve **BIÇAK** takımlarınızı almayınız.

Bütün mallarımız hem kalite itibarile Avrupaninkinden daha yüksek ve hem de fiatça yüzde OTUZ daha ucuzdur.

Toptan satış yeri: Tahtakale caddesi No. 51

Matbuat Emektarları

menfaatine

Büyük Gardenparti ve müsamere

6 Ağustos 938 Cumartesi akşamı Sarayburnu Park Gazinosu alafrağı kısmında

Caz, saz, millî oyunlar, varyete numaraları, dans müsabakaları ve zengin program

Biletler Cağaloğlu yokuşunda Birlik merkezinde satılmaktadır.

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGIL

BASUR MEMELERİNİ

REKTA PATI ile tedavi ediniz.

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihablarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

Şark İspençiyarı Lâboratuvarı, İstanbul

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul
Satılma komisyonundan:

- 1 - 10 tane sandal Bot için satın almak 9 kalem penta marka yedek parçaların 13/8/938 cumartesi günü saat 12 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Tahmini tutarı 892 lira ilk teminatı 67 liradır.
- 3 - Şartname evsaf komisyonundadır. Görülebilir.
- 4 - İsteklilerin ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikallerile gün ve saatinde Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «4886»

ALEMDAR SIHHATEVİ

Sahibi ve Mes'ul Müdürü: Dr. Operatör Süleyman Mehmed Tezer. Dahill, cerrahî, nisat ve asabi hastalıklar kabul edilir. Yatak ücretleri 2 liradan başlar.

Doğumlar en müsait şartlarla kabul edilir. Tel. 23700